

BULUŞMA

SÖYLEŞİ

Müge G. Sökmen
Tülin Kozikoğlu
Kaan Akay

GÜNDEM

Çocuğumuz
kurban da olabilir
zorba da!

Bariş Muslu

Beyni *formatlamak* mümkün mü?

SAYI
14
05/13

HOBİ Hipodromda cinsiyet yoktur **DUYGU FATURA**

Dr. Özlem Özcan

Çocuk ve Genç Psikiyatristi

0232 464 73 71 - 0530 614 14 64

Cumhuriyet Bulvarı No: 184 Pay Apt. Kat:1 Daire:1
Alsancak/İzmir

www.ozlemozcan.com

Değerlerimiz hiç değişmedi

150 yıl önce bugün, medeniyetin ana unsurları arasında saydığımız pek çok şey hayatımıza henüz girmemişti.

En gelişmiş teknoloji buhar makinesi idi. En kolay haberleşme aracı da telgraf... Ama teknolojinin ötesinde, insanlığın binlerce yılın birikimiyle şekillenmiş ortak değerleri vardı.

Geleneklere saygı gibi, bilgiyi kullanmak gibi, iyi liderlik gibi. Antik çağlardan bugüne insanlar hep bu değerlere sahip olmak için uğraştılar. Bunları oluşturmak için kurumlar inşa ettiler. Ama pek azı uzun ömürlü oldu. Ancak son günlerin üzerinde çok durulan kavramıyla 'sürdürülebilir' olmayı başarılan yollarına devam ettiler.

SEV Okulları, 150 yıllık birikimiyle Türkiye'nin neredeyse sayıları bir elin parmaklarını geçmeyen en eski eğitim kurumundan biri.

Ama yüzünü hiç eskitmedi. Her zaman aynı değerler için mücadele etti. Okullar ve vakıf, bunları gerçekleştiren

mek için her fırsatta iyi bir dayanışma örneği sergilediler. Kurumlarımız bir yandan geleneklere bağlılıklarını sürdürürken, diğer yandan geleceğe yönelik projelere imzalarını attılar.

150 yılın ardından, verilen eğitimin kalitesine baktığımızda şunları görüyoruz: Öğrencilerimiz derslerdeki ve üniversite sınavlarındaki başarılarıyla dikkat çekiyorlar. Dünyanın önde gelen üniversiteleri, okullarımızın mezunlarını bünyelerine kolaylıkla kabul ediyor. Bunun yanı sıra, zengin etkinlikler öğrencilerin yaratıcılıklarını ve kendilerine güvenlerini geliştiriyor. Her öğrencinin bir ülkenin de legesini canlandırdığı Birleşmiş Milletler organizasyonu (TIMUN) bunların en önemlilerinden biri.

Öte yandan, yarının teknolojisini yakalamak için de kurumlarımız bilimsel çalışmalara ve ağırlıklı olarak bilişim teknolojilerine yatırım yapıyorlar. Etkinlikler arasında neler yok ki! İzmir Amerikan öğrencilerinin uzaydaki astronotlarla birebir konuşmaları, Uluslararası Tarsus Yarı Maratonu'nun giderek geleneksel hale gelmesi, öğrencilerimizin huzurevlerini, çevre okullarını rutin olarak ziyaretleri, iki mucit öğrencimizin iştirme engelliler için özel bir gözlük geliştirmeleri aklıma ilk gelenler. Mottomuzun 'Enter to Learn'

kısmını öğrencilik yıllarımızda başarıyla tamamladık. Şimdi de 'Depart to Serve' için elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz. Sürdürülebilir olmanın sırrı da galiba burada yatıyor.

'Sürdürülebilirlik'ten söz açılmışken... Okullarımızın dergilerini geleceğe taşıyacak bazı düzenlemeler yaptık. Nasıl mı? Buluşma dergimizi bu sayıda daha farklı bir konseptte hazırladık. Tasarımı yeniledik, daha çok ve daha büyük fotoğraflar ve illüstrasyonlar kullandık. Mezunlarımızın öykülerinin yanı sıra eğitimle ilgili dosyalara yer verdik. Okullarımızdan gelen kısa haberler için ayrı birer bölüm oluşturduk. Güler yüzlü, şık, rahat okunur, bilgilendirici ve daha da önemlisi bizi yansıtan bir dergi olmasını arzuladık.

Dergimizin kapağında TAC'li Barış Muslu var. Muslu'nun *Beynine Format At* kitabı haftalardır en çok satanlar arasında yer alıyor. Dosya konumuz akran zorbalığı. Çocuğumuz arkadaş çevresinden dışlanan bir kurban olabilir. Ya da arkadaşını kurban olarak seçen bir zorba... Pek çok ülke bu sorunu çözmek için uğraş veriyor.

Bunlardan başka, bu sayımızda, röportajlarla, araştırmalarla, haberlerle, portrelerle irili ufaklı 30'un üzerinde yazı yer alıyor. Önerilerinizi ve katkılarınızı bekliyoruz.

SEV Yönetim Kurulu Adına Sahibi: Ceyda Aydede. **Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Ziya Köseoğlu.

Yayın Kurulu: Tülay Güngen, Ziya Köseoğlu, Ebru Şenol, Aydın Demirel, Resul Buksur, Esi Elmas, Filiz Burhan, Sevin Oran, Ali Cerrahoğlu, Dilek Gürdal Ölçer, Funda Cüceloğlu, Anet Gomel, Tekin Baransel, Pelin Çağlayan, Nilhan Çubuk, Arzu Özçetin.

Yayına Hazırlayanlar: Aydın Demirel, Resul Buksur. **Redaksiyon:** Ayhan Kurt **Reklam Sorumlusu:** Neşe Mutlu.

Yönetim Tel: +90 (0216) 531 57 38. **Faks:** +90 (216) 530 01 55. **Yazı İşleri İletişim:** eelmas@sev.org.tr

Baskı: Ömür Matbaacılık A.Ş. Beysan Sanayi Sitesi Birlik Cd. No:20 Haramidere 34524, İstanbul Tel: +90 (212) 4227600 F: +90 (212) 4224600

Buluşma dergisinin içerik ve tasarımı, Fikir ve Sanat Eserleri Yasası kapsamında eser olarak koruma altındadır. Buluşma Dergisi'nde yayımlanan yazı ve fotoğrafların yayma hakkı SEV'e ait olup kaynak gösterilse dahi hak sahiplerinin yazılı izni olmaksızın ticari amaçla kullanılamazlar. Dergide yayımlanan yazılar, yazarların ve söyleşi yapanların kişisel görüş, tavsiye ve yorumlarını içermektedir. Yazıların, fotoğrafların bir kısmını üstlenen SEV, yazılarda yer alan bilgi, görüş ya da tavsiyelerden doğacak maddi ve manevi zararlardan hiçbir şekilde sorumlu değildir.

içindekiler

30

56

şimdi

Büyük Resim: Temeller Yükseliyor	4
Tarsus Yarı Maratonu Koşuldu.....	8
Yeni SEV Yönetimi ve Basın Yemeği.....	9
Yeşil Ofis.....	10
İşitme Engelliler İçin Gözlük Artık Otomotiv Mühendisliği Var ÜAA'lılar Hangi Üniversiteye Gitti?	11
Bazaar Day'dan Van'a Tarsus'tan Tarsusa: İki 57 Mezunu.....	12
Domino's'ta bir ÜAA'lı Var Okulda Sebze Bahçesi İnovasyon Şenliği.....	13
Bercis Toğulga Anısına	17
Söyleşiler	14
Müge Gürsoy Sökmen Mithat Yaltır / Ahmet Yaltır Kaan Akay Kunter Kula	

10

gündem

Bullying: Akran Zorbalığı	24
En Pahalı Üniversiteler	42
Kapak: Barış Muslu.....	30
Alma Mater Ruhü	38

24

teneffüs

Feza Erkeller Resim Sergisi.....	43
Yüzler Sergisi.....	44
Yedi Cüceler ve Genetik	45
Frankofonlar	
Redhouse Deyim Kartları	
Londra Kitap Fuarı	
Bologna Çocuk Kitapları Fuarı.....	46
Jammie 'Loser'ları Eğitiyor	48
Tülin Kozikoğlu'nun Dörtlüsü Tamamlandı.....	50
Hobi: Duygu Fatura.....	56

forum

İnovasyon Nedir? Ne Değildir?.....	59
Bulut Bilişim	62

arka sayfa

Bağlarbaşı Tramvay Garajı.....	66
--------------------------------	----

şimdi

TARSUS AMERİKAN KOLEJİ 1888 YILINDA KURULDUĞUNDA OKULA SADECE ERKEK ÖĞRENCİLER ALINIYORDU. MİSYONU, ÖĞRENCİLERİ SADECE ENTELEKTÜEL AÇIDAN DEĞİL, BİR BÜTÜN OLARAK EĞİTMEKTİ.

BÜYÜK RESİM /TARSUS

Temeller Yükseliyor

Tarsus Amerikan Koleji'nin yüz yıllık kampüsünü genişleten inşaat hızla ilerliyor. Geçen yılın sonunda temeli atılan inşaatla asırlık Tarsus kampüsündeki hareketlilik artmıştı. Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın (SEV) 2013-2014 eğitim yılına yetiştirmeyi hedeflediği yeni binalar, öncelikle Tarsus'taki yatılı öğrenci kapasitesini 140'a çıkartacak. Böylece çok önemli bir gelenek yeniden canlanacak. TAC öğrencileriyle birlikte Tarsus SEV İlköğretim Okulu öğrencilerinin de kullanacağı yeni alanlarda spor salonu, yemekhane ve 600 kişilik konferans salonu yer alıyor. Restore edilecek Sadık Paşa Binası ise kütüphane olarak kullanılacak.

YATILILIK KÜLTÜRÜ YATILILIĞIN ÖNEMLİ BİR GELENEK OLDUĞU TARSUS AMERİKAN KOLEJİ'NDE YENİ YAPILAN YURT BİNASIYLA ŞEHİR DIŞINDAN GELECEK ÖĞRENCİ SAYISINDA ARTIŞ BEKLENİYOR. BAŞARILI ÖĞRENCİLERİ TARSUS'A ÇEKMEK İÇİN ÇALIŞMALAR ŞİMDİDEN BAŞLADI.

Fotoğraf: Çoşkun Çeler

1 | Yemekhane, spor salonu ve konferans salonu gibi ortak alanlar yer alacak.

2 | Yeni yatakhane binasıyla kız ve erkek öğrenciler olmak üzere yatılı kapasitesi 140'a çıkacak.

3 | Yeni derslik binalarını ilköğretimdeki 1-4'üncü sınıflar kullanacak.

4 | İnşaat süresinde restorasyon çalışmaları başlayan tarihi Sadık Paşa Konağı kütüphanesi binası olacak.

ÖDÜLLER MARATONDA ERKEKLERDE BİRİNCİ OLAN KENYALI SPORCU MOSES TOO'YA 3.000 DOLAR, İKİNCİYE 1.500 DOLAR, ÜÇÜNCÜYE 750 DOLAR PARA ÖDÜLÜ, KUPA VE MADALYA VERİLDİ.

1 |

Sadece maraton değil, festival

Bu yıl dokuzuncusu düzenlenen 'Uluslararası Tarsus Yarı Maratonu' yine spor ve bahar festivali havasında koşuldu. Yarışlara 18 ülkeden 1.350 sporcu katılırken, bu yıl ilk defa minik sporcular da Maraton'da yer aldı. Halk koşusuna çok sayıda vatandaşın katılmasıyla ve etkinliklerle Maraton festivale dönüştü. Tarsus Belediye Başkan Yardımcısı Kerim Tufan'ın startını verdiği Maraton yarışında, erkeklerde Kenyalı sporcu Moses Too, kadınlarda ise Kasımpaşalı sporcu Ümmü Kiraz birinciliği kazandı. Yarışmada ikinci gelen Wabi Goytabi Teftiye yeri öperek ellerini açıp dua etti. Düzenlenen halk koşusuna ise Mersin Milletvekili Vahap Seçer, Atletizm Federasyonu Başkanı Mehmet Terzi, Milli Eğitim Müdürü Ahmet Sefa Demir, Sağlık ve Eğitim Vakfı Genel Koordinatörü Ziya Köseoğlu, Tarsus Amerikan Koleji Direktörü Charles Hanna, Okul Müdürü Tekin Baransel, SEV İlköğretim Okulu Müdürü Pelin Çağlayan, Mali ve İdari İşler Müdürü Ayşe Apa Dildar, Kurumsal İletişim Yöneticisi Dilem Deniz Yıldırım ve TAC Mezunlar Derneği Başkanı Dr. Ali Cerrahoğlu ile çok sayıda vatandaş katıldı.

2 |

3 |

- 1 |** Erkeklerde Kenyalı sporcu Moses Too, 1'inci olurken Etiyopyalı Wabi Goytabi Teftiye 2'nci, Azerbaycanlı Aliyev Tilahun 3'üncü oldu. Kadınlarda ise Kasımpaşalı sporcu Ümmü Kiraz rakiplerini geride bırakarak birinciliği kazandı.
- 2 |** Maraton, halk koşusu ve etkinliklerle festival havasında yapılırken, bu yıl ilk defa miniklere özel maraton koşusu da yapıldı.
- 3 |** Tarsus Belediye Başkan Yardımcısı Kerim Tufan, Tarsus Amerikan Koleji Direktörü Charles Hanna'ya (sağda) Maraton'a verdikleri destek için teşekkür plaketi verdi.

SEV GENEL KOORDİNATÖRÜ ZİYA KÖSEOĞLU (SAĞDA), TOPLANTIDA GAZETECİLERE VAKIF VE VAKFIN YATIRIMLARI HAKKINDA BİLGİ VERDİ.

YENİ YÖNETİMİ TANITMAK İÇİN DÜZENLENEN BASIN YEMEĞİNE KATILAN GAZETECİLER EN ÇOK YENİ OKUL HAKKINDA SORU SORDULAR.

Yeni yönetim bayrağı devraldı Yönetim Kurulu Basın Toplantısı

Sağlık ve Eğitim Vakfı (SEV) 2012 yılı İkinci Olağan Mütevelli Heyeti toplantısı 15 Aralık tarihinde gerçekleştirildi. Altı yıl boyunca vakfın başkanlığını yapan Erhan Dumanlı, yeni dönem için bu görevini Ceyda Aydede'ye bıraktı. Ceyda Aydede, İzmir Amerikan Kız Koleji'nden mezun olduktan sonra, Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği bölümünü bitirdi. 1977-1979 yılları arasında Arthur Andersen'da asistan denetçi olarak, 1979-1986 yılları arasında Migros T.A.Ş.'de satış müdürü olarak, 1986-1989 yılları arasında Migros Türk T.A.Ş.'de halkla ilişkiler ve araştırma müdürü olarak çalıştı.

1989 yılında Global Tanıtım ve Halkla İlişkiler şirketini kuran Aydede, şirketinin çoğunluk hisselerini 2008 yılında WPP grubuna devretti. Çeşitli üniversitelerde 20 yılı aşkın süreyle halkla ilişkiler dersleri verdi. Konusuyla ilgili dört kitabı bulunan Aydede

pek çok ödülün de sahibi.

Yeni yönetim göreve başlamasının ardından, Mart ayında bir basın yemeğiyle de gazetecilerle tanıştırdı. Yemekte söz alan, Sağlık ve Eğitim Vakfı Genel Koordinatörü Ziya Köseoğlu, basın mensuplarına, vakıfta bugün geline nokta ve geleceğe ilişkin projeksiyonları ayrıntılı bir biçimde anlattı. Gazetecilerin sorularını cevaplandırdı.

- 1 | Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın yeni Yönetim Kurulu Başkanı Ceyda Aydede (soldan ikinci), Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İler Turan, YK Başkan Yardımcısı Ali Rıza Ersoy, Genel Koordinatör Ziya Köseoğlu basın toplantısında.
- 2 | Yeni Yönetim Kurulu ilk toplantısından önce bir arada.
- 3 | Basın toplantısına birçok gazeteci katıldı.

SEV YENİ YÖNETİM KURULU

Başkan:
Ceyda Aydede (ACI'73)
Başkan Yardımcısı: Ali Rıza Ersoy (TAC'75)
Sayman: Mehmet T.Nane (TAC'76)
Prof.Dr.Sedefhan Oğuz (ÜAA'75)
Tülay Güngen (ACI'74)
Salim Erdem (TAC'75)
Prof.Dr.Emre Akkuş (TAC'76)
Ege Karapınar (ACI'78)
Berna Ülman (ÜAA'83)
Ayşın Argüden (ÜAA'78)
Mine Ayhan (TAC'83)
Pınar Balcı (ÜAA'86)
Canan Ediboğlu
Sadiye Özülkü (ACI'72)
Ömer Paksoy (TAC'98)
Ahmet Erdem (TAC'83)
Cahit Erdoğan (TAC'92)
Süreyya Soyupak

REDHOUSE YEŞİLE BOYANDI Türkiye'nin 'green office' programına başvuran ilk yayınevi olan Redhouse, Mali ve İdari İşler Müdürü Nurcan Koralay başkanlığında çevre dostu bir örgütlenmeye gitti. Buna göre

İşitme engelliler için gözlük Çevre ve fizik dalında birincilik aldılar

İzmir Amerikan Koleji (ACI) öğrencileri Ada Doğrucu ve Alp Eren Elçi işitme engelliler için geliştirdikleri projeyle birincilik aldılar. 6-7 Nisan tarihlerinde T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın desteğiyle İstanbul Fatih Koleji'nin ev sahipliğinde yapılan 21. INEPO Ulusal Çevre Olimpiyatları'na katılan öğrenciler yarışmaya öğ-

retmenleri Oktay Ünal'ın liderliğinde hazırlandılar.

"İşitme Engelliler İçin Ses Algılayan Gözlük" isimli proje, "Çevre ve Fizik Dalı"nda birinciliğe layık görülerek altın madalya aldı. Google gibi dev şirketlerin akıllı gözlüklerinin popüler olduğu bugünlerde, engellilere yönelik bu tür uygulamaların sayısı da artıyor. Ekip projeyle, işitme engelliler için kritik olan sesleri algılayarak görsel sinyallere çevirmesini sağlıyor. Gözlük belirli yönlerden gelen sesleri algılayarak özel LED ışıklı uyarılara çeviriyor. Öğrenciler, projeyi öğretmenleri Oktay Ünal ile birlikte gündelik olarak kullanılabilecek özgün bir tasarıma dönüştürmeyi planlıyor.

1 | Ada Doğrucu ve Alp Eren Elçi

2 | Proje gözetmeni Oktay Ünal basın kuruluşlarına bilgi verdi

Artık otomobilin bir mühendisi var

Otomotiv mühendisliği artık üniversitelerde ana dallardan biri olarak okutuluyor. Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, Otomotiv Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Profesör Murat Hoşsöz'e sorduk.

PROF. DR. MURAT HOŞSÖZ

Otomotiv mühendisliği nedir?

Otomotiv mühendisliği, bu bilim alanının temel prensiplerini öğretmeyi, bu alanda uygulama becerisi ve sistematik problem çözüme yeteneği kazandırmayı, otomotiv sektöründeki yeni teknolojiler, çevre, enerji, alternatif yakıt, yeni üretim teknikleri, malzeme seçimi, parça, motor ve taşıt tasarımı gibi konularda gerekli altyapıyı kazandırmayı amaçlayan bir mühendislik alanıdır.

Otomotiv Mühendisliği'nden mezun olan öğrenciler ne tür becerilere sahip olurlar?

Özetle söylemek gerekirse...

Otomotiv mühendisliğiyle ilgili bir sistemi, tasarlama ve uygulama çalışmalarını gerek bireysel olarak ve gerekse çok disiplinli takımlarla ortak zeminlerde yürütme özgüven ve becerisine sahip olurlar.

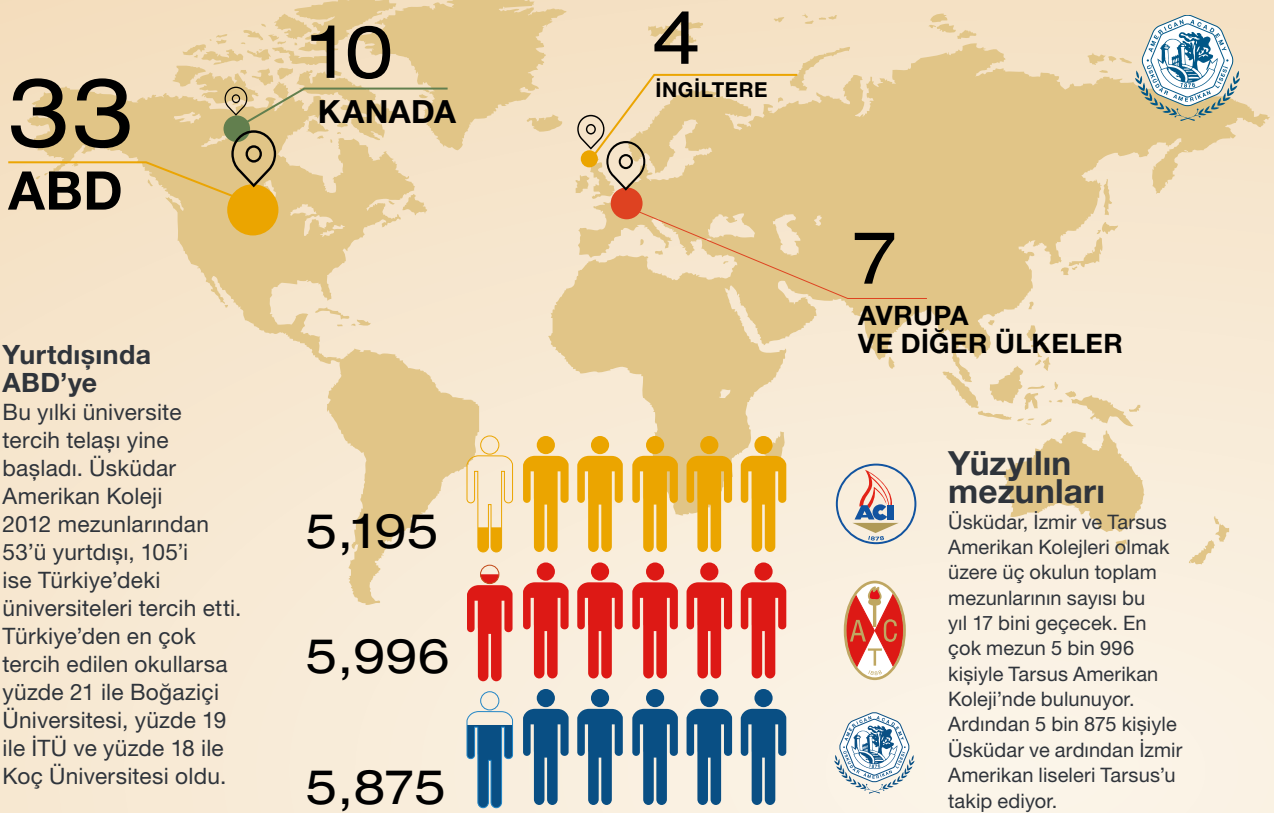
Bu eğitimi hangi üniversiteler veriyor?

Yurt dışında ABD, Kanada ve Avrupa'da çok yaygın. Hollanda'da Eindhoven Teknoloji ve Almanya'da Esslingen Üniversiteleri bu eğitimi veriyor. Türkiye'de, Afyon Kocatepe, Atılım, Cumhuriyet, Çukurova, Fırat, Gazi, Hacettepe, Işık, Karabük, Kocaeli, Okan, Süleyman Demirel ve Uludağ üniversitelerinde otomotiv mühendisliği bölümü mevcut.

bir yıllık süreçte, kâğıt tüketimini azaltmak, elektrik ve doğalgaz sarfiyatını düşürmek ve çalışanların çevreyle ilgili bilincini artırmak için çalışmalar yürütecek. Hem

küresel ısınmaya ve çevre kirliliğine karşı mücadeleye katkıda bulunurken, hem de yeşil ofis sertifikası alarak adını çevreye duyarlı şirketler arasına yazdıracak.

Üsküdar mezunları nereye gidiyor?

SOSYAL SORUMLULUK

Bazaar Day'den Van'a

İzmir SEV İlköğretim'in geleneksel Bazaar Day etkinliği bu yıl özel bir sosyal sorumluluk projesine dönüştü. Van'daki deprem sonrasında bölgeye birkaç kez yardımda bulunduklarını belirten okul müdürü Nilhan Çubuk, Van'a gittiğimizde okulların depremin ötesinde büyük ihtiyaçları olduğunu gördük," diyor. Bunun üzerine kollar sıvanmış. Bu yıl geleneksel Bazaar Day etkinliğinden elde edilen 50 bin lirayla, Van'ın Muradiye ilçesindeki Dağören köy okulunun tüm önemli ihtiyaçları karşılanmıştır.

İzmir SEV İlköğretim Okulu Müdürü Nilhan Çetinyamaç Çubuk

BAHÇEDE DOĞAL TARIM Üsküdar SEV İlköğretim Okulu öğrencileri, Beylerbeyi'ndeki kampüste organik tarım faaliyetlerindeki ilk mahsülleri olan marulları topladılar ve öğlen yemeklerinde afiyetle yediler.

Mahmut Telli TAC '57 (sağda) ve Bekir Kaya TAC '57

İlkokulu, liseyi, üniversiteyi birlikte okudular

57 mezunu Mahmut Telli ve Bekir Kaya, birlikte okudukları TAC ve ODTÜ yıllarını anlatıyor

Güneşli bir mart günü... Tarsus Maratonu'nu basına tanıtmak için TAC'deyiz... Kampüsün içinde birbirlerine hararetle bir şeyler anlatan iki kişi dikkatimizi çekiyor. Yaklaşıp kendilerini tanıyoruz. Bekir Kaya ve Mahmut Telli... TAC'den 1957 yılında mezun olmuşlar. Ondan önce ilkokulu birlikte okumuşlar.

TAC'den sonra ODTÜ'ye de birlikte girmişler, birlikte diploma almışlar. Mahmut Bey makine mühendisliğinden, Bekir Bey ise işletmeden mezun olmuş. Mahmut Telli daha sonradan Almanya'da çalışmaya başlamış, mühendislik yapmış, üniversitelerde ders vermiş. Halen Frankfurt'ta yaşıyor. Bekir Kaya ise, üniversiteden sonra 1970 yılında Çukurova Sanayi Grubu'na girmiş.

Bir zamanların ünlü Çukurova Sanayi Basketbol Takımı'nın kurucuları arasında yer almış. Kaya, "tamamen Tarsus Amerikan Koleji öğrencileri ve

mezunlarından oluşan bir takımdı" diyor. "Birinci lige çıkma başarısını gösterdik. Takım kapatılana kadar başkanlığını ben yaptım." Basketbolun yanı sıra işadamları kimliğiyle 1984'ten 1992 yılına kadar Ticaret Borsası Başkanlığı görevinde bulunmuş. Kaya'nın kızı da Tarsus Amerikan mezunu. Gazi Üniversitesi'nde diş hekimliği alanında profesör...

İki arkadaşın ODTÜ'den ilginç anıları da var. Anlattıklarına göre, zamanın rektörü Turhan Feyzioğlu, DP iktidarına karşı öğrencilerin boykot yapmasına önyak olmuş. Mahmut Telli o günleri şöyle anlatıyor: "Hatta Feyzioğlu'yla ODTÜ'nün ilk boykotunu da yapmıştık. Bir gün sabah okula geldik. Feyzioğlu koridorda dolanıyor. 'Nöldü hocam,' dedik. 150 tane öğretim üyesini görevden almışlar. Ortalık karışmış. Hoca boykot istiyor diye okuldaki ilk eylemi biz yaptık. O dönem ODTÜ'de İngilizce hazırlık sınıfı

K & T

Dominos'ta bir ÜAA'lı

Ayça Mutluer Bayraktar ÜAA'94, Domino's Pizza'nın yeni pazarlama ve satış direktörü oldu. Bayraktar yeni görevi için şunları söyledi: "Hedefim hızlı tüketim ve ürünleri sektördeki tecrübelerimi yeni sektörlerde, değişik iş modelleri çerçevesinde başarıyla uygulayabilmek. Bir işletmeyi sadece pazarlama olarak değil, tüm açılardan değerlendirip fırsatları yakalayabilmeyi ve bunu yaparken beraber çalıştığım ekipleri de geliştirebilmeyi istiyorum."

Ayça Mutluer Bayraktar (ÜAA '94)

olmadığını da kendilerinden öğreniyoruz. ODTÜ bir Amerikan üniversitesi olarak yapılmış ve sadece İngilizce bilen öğrenciler alınıyormuş. O dönem İngilizce eğitim yapan okul sayısı çok az olduğundan (Robert Kolej, şimdiki adı Nişantaşı Anadolu Lisesi olan İngiliz High School vs.) okulda Tarsus Amerikanlı öğrencilerin ciddi bir ağırlığı varmış. ODTÜ 1960 yılında millileştirilmiş. İlk adı da teknoloji üniversitesiymiş.

Kampüsün içinde birbirlerine hararetle bir şeyler anlatan iki kişi dikkatimizi çekiyor. Yaklaşıp kendilerini tanıyoruz.

ÇOCUKLARA ATÖLYE İnovasyon Günleri süresince ilköğretim öğrencilerine yönelik olarak yaratıcı atölye çalışmaları yer alacak. Çöpten Oyuncak, Misket Makina, Rüzgar Tüpü, Oyuncağımın İçinde Ne Var?, Hazine Avı, Oyunla İnovasyon bunlardan birkaçı.

Okulda inovasyon şenliği

Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın, tüm okullarında inovasyon ruhunu perçinlemek amacıyla düzenlediği SEV İnovasyon Günleri, Tarsus SEV İlköğretim Okulu'nda başladı.

Açılış konuşmasını tanınmış oyun uzmanı ve fütürist Yeşim Kunter'in yaptığı etkinlikte inovasyonla fark yaratmış birçok isim çocuklarla deneyimlerini paylaştılar. Çocuklar gün boyu süren eğlenceli atölye çalışmalarıyla inovasyonun hayatımızdaki yeri ve önemini oyun oynarken öğrendiler.

Bir velimiz küçük Emir'in inovasyon heyecanını şöyle anlattı:

"İki gün önce Emir heyecanla elinde bir broşürle eve geldi.

-Anne yarın okulda inovasyon günü!

-Aaaa öyle mi! Ne güzel. Peki inovasyon ne demek biliyor musun?

-İnovasyon şey gibi bi' şey anne, nasıl desem, evet, buldum: 'Hayatı update etmek demek!'

-Harika bir tanım oldu bu, bravo Emir."

ÜÇ KENTTE YAPILACAK

Bugüne kadar inovatif proje ve ürünleriyle toplumda fark yaratmış, çeşitli alanlarda sayısız soruna yaratıcı çözümler getirmiş çok sayıda mezunumuz, SEV okullarının bu konudaki başarısının kanıtı olarak görülebilir. İnovasyon ruhunu geliştirmek amacıyla Nisan-Mayıs aylarında SEV'e bağlı tüm okullarda İnovasyon Günleri düzenleniyor.

ETKİNLİK TAKVİMİ

- 19 Nisan Tarsus SEV İlköğretim Okulu
- 22 Mayıs Üsküdar Amerikan Lisesi
- 23 Mayıs Tarsus Amerikan Koleji
- 25 Mayıs Üsküdar SEV İlköğretim Okulu
- 28 Mayıs İzmir SEV İlköğretim Okulu
- 30 Mayıs İzmir Amerikan Koleji

Tarsus'ta 19 Nisan'da yapılan etkinliklerle Küçük Emir inovasyon kavramıyla tanıştı

Yeşim Kunter

Uzun yıllar Hasbro ve Lego gibi şirketlerde ürün yöneticisi ve fütürist olarak çalışan Yeşim Kunter halen "PLAY to Imagine the FUTURE" adıyla kendi blogunu yapıyor. SEV İnovasyon Günleri'nde Geleceğin Okulları (Schools of the Future) temasıyla açılış konuşmasını yapacak.

Celil Oker

Türk edebiyatının önemli isimlerinden biri olan yazar, halen Bilgi Üniversite'sinde dersler veriyor.

Osman Can Özcanlı

Şeffaf tost makinesiyle dünya çapında dikkatleri çekmeyi başardı. ABD'de yayınlanan Forbes dergisinde yazıyor ve seminerlere konuşmacı olarak katılıyor.

Pınar Kapralı Görsev

Türk internet girişimciliğinin bilinen isimlerinden Kapralı, halen genç teknoloji girişimlerine destek oluyor.

Efe Çakarel

Dünyanın en büyük sanat filmleri internet ağı Mubi'yi yaratan Efe Çakarel, Sony gibi şirketlerle küresel işbirliği yaparak evdeki televizyonlara kadar girmeyi başaran bir girişimci.

Bağımsız yayıncılık

Müge Gürsoy Sökmen

ACI '76

En sevdiği ders edebiyat olan 15-16 yaşlarında bir genç kıza Salinger, Conrad okutursanız, gideceği yol bellidir herhalde. İşte Metis Yayınları'nın kurucularından Müge Gürsoy Sökmen, ACI'da tabiri caizse böyle bir tezgahtan geçmiş. Bir ara merhum Bercis Toğulga'nın derslerinden çok keyif aldığı için psikolog olmaya eğilimli olsa da, sonradan, okuldayken hiç düşünmediği yayıncılığa adım atmaya karar vermiş. Türkiye'nin entelektüel hayatında oldukça önemli bir yere sahip olan Metis Yayınları, özetle bu karar üzerine kurulmuş.

İsterseniz, öğrencilik yıllarından anlatmaya başlayalım.

Müge Gürsoy Sökmen, liseden sonra planladığı gibi Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümü'ne girmiş.

Ama ilk izlenimi hayal kırıklığı olmuş. Çok geçmeden kendini başka okul etkinlikleri içinde bulmuş: "Psikoloji okuma planıyla Boğaziçi Üniversitesi'ne girdim. Lisedeki zengin kültürel tartışma ortamından sonra bir tür ideal akademiye ulaşacağımı sanıyordum, çoğu dersin bizim ortaokulda öğrendiğimiz noktadan başlamasıyla birlikte hayal kırıklığına uğradım."

Derslerden aradığını bulamayınca kantin ve kulüp tartışmalarına yönelmiş. "Tiyatro Kulübü, Halk Müziği Kulübü, Mağaracılık Kulübü, Karikatür Kulübü, bir tür videotek gibi çalışan Okul Sineması, gece - gündüz kültürel ve siyasi tartışmalar..." Gürsoy'un

hayatındaki yerini almış.

Sonuçta hem akademik, hem siyasi nedenlerle bölüm değiştirme arzusu duymuş ve makine mühendisliğine geçiş yapmış. Dört yıllık bu bölümü üç yılda bitirmiş.

Ama kısa bir süre sonra kendi deyişiyle 12 Eylül darbesine yakalanmış.

Biraz nefes almak, aklını toplamak için yüksek lisansa başlamış. Bir yandan Bursa'ya gidip gelerek, Uludağ Üniversitesi'nde ders vermiş, bir asistan arkadaşıyla birlikte malzeme laboratuvarını kurmuş, bir yandan da Boğaziçi'nde asistanlık yapmış. Bu arada Karikatür Kulübü'nde birlikte olduğu Semih Sökmen, Reha Erdem, Firuz Kutal gibi arkadaşlarıyla yayıncılık denemeleri yapmaya başlamış.

ZEUS'UN EŞİ METİS

Metis adının oldukça ilginç bir öyküsü var. Sözü Müge Gürsoy Sökmen'e bırakıyoruz: "Metis, Zeus'un ilk eşi, bilgelik tanrıçası. Çatışmaları şiddet yerine beceriyle çözmekten yana. Adının bilgelik, hüner, başarıyı eylemin içinde arama gibi anlamları var; fakat zamanla güçlenmesinden rahatsız olan Zeus, Athena'ya hamileyken Metis'i yutuyor. Bir sonraki bilgelik tanrıçası olan Athena, babasının kafasından doğuyor, hem de tepeden tırnağa silahlı olarak."

Sökmen, "Yayınevi 12 Eylül darbesinden sonra kurulduğu için iktidarın sevmediği, yok etmek istediği bilgiyi temsil eden bu unutulmuş tanrıçaya gönderme yapma fikri hoşumuza git-

Makine mühendisi, editör, çevirmen ve Metis Yayınları'nın kurucu ortağı olan Müge Gürsoy Sökmen yayınevini ve Türkiye'de bağımsız yayıncılığın geldiği yeri anlatıyor.

giderek zorlaşıyor

ti” diyor. “İsim pek bilinmediğinden bariz bir gönderme olmayacaktı (Biz de Azra Erhat’ın Mitoloji Sözlüğü’nden bulmuştuk). Daha sonra Metis’in melez, hiç kimse, bütünlenmeyen, değişken gibi anlamlarını da keşfettik ve bunları da çok sevdik.”

KENDİMİZİN OKUMAK İSTEDİĞİ KİTAPLARI BASIYORUZ

Peki Metis ne tür kitaplar yayımlıyor? Metis’ten çıkan yazarlar kimler? Sökmen, “Kurulduğundan beri biz Metis’i yazarlarımızla birlikte oluşturduğumuz bir ifade platformu olarak görüyoruz, bu nedenle de ortak bir sözümüz olan yazarları, kendi okumak istediğimiz kitapları basıyoruz” diyor.

İşe ilk olarak *Yaşadığımız Dünya Dizisi*’nden güncel siyaset kitapları ve felsefe, sosyal bilimler yapıtları basarak başlamışlar. Arkasından, 1987’de üç ayda bir çıkan iki dergi başlatmışlar: *Metis Çeviri* (1987 - 1992) ve edebiyat, tarih, politika, felsefe dergisi *Defter* (1987 - 2002).

Aynı yıl edebiyata da yer açmışlar. Bir yandan Murathan Mungan, Bilge Karasu, Engin Geçtan, Fethiye Çetin, Murat Uyrakulak, Ayşegül Devicioğlu, Aslı Biçen, Ayhan Geçgin, Fatih Özgüven, Birgül Oğuz, Didem Madak, Birhan Keskin gibi yazarların ve şairlerin kitaplarını basmışlar. Bir yandan da Ursula LeGuin, J.R.R. Tolkien, Georges Perec, Salman Rushdie, Roberto Bolano, Anne Carson, Javier Marias, Andrey Platonov, Marguerite Yourcenar, John Berger, Per Petterson gibi edebiyatçıların yapıtlarını çevirmişler. Edebiyat dışı kitaplar için çeşitli diziler oluşturmuşlar: *Kadın Araştırmaları*, *Metis Eleştiri*, *Metis Seçkileri*, *Metis Defterleri*, psikanaliz ve psikiyatrinin temel eserlerini bastıkları *Ötekini Dinlemek*,

YAPTIĞIMIZ HAŞARILIKLARA GÖZ YUMARLADI

Müge Gürsoy Sökmen dikkatini çeken ilginç bir uygulamayı anlatıyor: “Okulda yapılan yaptığımız haşarılıkların büyütülmemesi, yönetimin ergen ataklığını, cüretimizi kırmaya çalışmak yerine yönlendirmeleri, bizi zorla kalıba sokmaya çalışmak yerine bize biraz olsun kulak vermeleri... Okurken isyankâr bir öğrenci olarak pek de fark etmediğim bu özelliklerin değerini mezun olduktan yıllar sonra anladım.

güncel Türkiye siyaseti üzerine *Siyah Beyaz...* gibi.

Kendisine Türkiye’deki yayıncılık sektörü hakkındaki düşüncelerini soruyoruz. Müge Gürsoy Sökmen uzun bir süreci birkaç cümleyle özetliyor: “Türkiye’de de 12 Eylül sonrasında yayıncılık sektörünün toparlanmasını sağlayan, bağımsız yayıncıların gayretleri olmuştu. Korsan yayın ve baskıcı yasaların tehdidi altındaki, doğru dürüst para kazanılmayan bu mesleğe, sermaye sahipleri değil, heves ve merak sahipleri girmişti, yolu onlar açtı ve mesleği kısmen oturttu.”

Sökmen’in anlattığına göre, bir süreç içerisinde bankalar, medya kuruluşları gibi sermaye grupları hem markalarına prestij sağlamak hem de yaygınlık kazanmak için yayın faaliyetlerini artırmışlar. Sökmen, “Bu

eğilimin sonucunda editoryal faaliyet pazarlama faaliyetinin altında ezilmeye, içerik değil, satış söz konusu edilmeye, transferlerden, reklam kampanyalarından sanki mesleğin esasını oluşturuyormuşçasına bahsedilmeye başladı” diyor.

Sökmen’e ne yapılması gerektiğini soruyoruz. “Türkiye’de bağımsız yayıncıların sayısı şimdilik dünya ortalamasının üstünde” diyor. Bu da kolay değil. Sözü son kez kendisine bırakıyoruz: “Pazarın kurallarına hapsolmemiş, canlı, çeşitlilik içeren, popülist politikalarca boğulmayan, merkezin dışında ayakta kalabilen, eleştirel ve yaratıcı bir yayıncılığın varlık sürdürebilmesi için, Türkiye’deki mesleki etik ve hukuk kurallarının acilen düzenlenmesi ve oturulması gerekiyor.”

Efsane müdür Toğulga aramızdan ayrıldı

ACI'lıların yakından tanıdığı Bercis Toğulga 15 Ekim'de toprağa verildi

1973 yılında katıldığı ACI ailesinde uzun yıllar öğretmenlik ve idarecilik görevi yapan, okulun simge isimlerinden ve efsanevi müdürlerinden Bercis Toğulga, ekim ayında hayata gözlerini yumdu.

ACI camiası için öylesine büyük bir kayıptı ki bu, tüm okul aileden birini yitirmiş gibi oldu.

Toğulga, 15 Ekim 2012'de tüm sevdiklerinin katılımıyla ebediyete uğurlandı. Tüm ACI ailesi, değerli öğretmenlerinin cenaze arabası camiye gitmeden önce okulun önünden geçerken son bir kez selam verdi. Toğulga'nın tabutunun üzerine bir okul eteği konuldu ve güçlü bir okul alkışı ile cenaze arabası uğurlandı.

17 Ekim 2012 Çarşamba günü ise, Blake Kültür Merkezi'nde ailesinin, çalışma arkadaşlarının, ACI mezunlarının ve tüm sevdiklerinin davetli olduğu bir tören düzenlendi. Törende Toğulga'nın özgeçmişinin okunmasının ardından öğrencilerinin, çalışma arkadaşlarının ve ailesinin kendisi ile ilgili anıları paylaşıldı. Törenin en anlamlı anlarından biri de Bercis Toğulga'nın küçük torunu Emre'nin tüm aile adına babaannesi için yaptığı konuşma oldu.

Toğulga'nın ölümünün 40'ıncı günü ne büyük tesadüftür ki Öğretmenler Günü'ne rastladı. ACI ailesi, çok sevdikleri öğretmenleri ve onu bir ömür boyu yaşatmak adına, o çok sevdiği Beacon'a bir turuncu ağacı dikti. İzmir Amerikan Koleji sevgili öğretmenlerini böylece ardında birçok sevgi dolu yürek, anı ve fotoğraf bırakarak uğurladı.

Bercis Toğulga
Ekim 2012

Çilek İmparatorluğu

Ahmet Yaltır **TAC '98** - Mithat Yaltır **TAC '99**

Tarsus Amerikan Koleji'nin 67 mezunlarından Mehmet Yaltır, camiada ilginç girişim ve başarısıyla bilinir. Yaltırlar, okuldan mezun olup Tarsus'tan ayrılmayan aileler arasında. İki oğlu da babalarının izinden giderek TAC'den mezun oldu.

Sonra da işleri devraldılar. Çilekleri dünya pazarına taşıyıp Türkiye'nin ihracatının dörtte birini tek başlarına yapmaya başladılar. Peki nasıl oldu da Türkiye'nin en büyük çilek ihracatçısı haline geldiler? Ağabey – kardeş Yaltırlar ile görüştük.

Yalex şirketi ve çilek üretimi hikayesini kısaca anlatır mısınız? Aile çilekle nasıl tanıştı?

Ahmet Yaltır: Ailemizin ataları çok eski tarihlerde Ceyhan'a yerleşmiş. Bizim geleneklerimizde eğitimin her zaman önemli bir yeri vardır. Babam ve ardından iki kardeş bizler de, Tarsus Amerikan mezunuyuz. Üniversiteyi ABD'de okuduktan sonra Tarsus'ta kalmaya karar verdik. Şirketimizin ana işi, çilek meyvesi ve fidesinin üretimi. Bunları iç ve dış pazarlara sunuyoruz. Çilek üretimini 1986 yılında babam Mehmet

OKUL YILLARI

Lisenin ardından ikisi de ABD'deki Hamilton Üniversitesi'ne giden kardeşler Tarsus'tan kopmadılar. Kendilerine iş hayatlarını ve TAC'deki günlerini sorduk.

Ahmet Yaltır: "Babam Mehmet Yaltır 1967 TAC mezunu. Bizim de Tarsus Amerikan'a girmemizde etkili oldu. Okulun insana verdiği bir vizyonu, farklı düşünme, dünyaya açılma gibi kritik katkıları oluyor. Bu sayede hızla diğer insanlardan farklılaşabiliyorsunuz. Biz Adana ve Tarsus'tan da kopmadık. Ama araştırma-geliştirme ve ihracat için neredeyse her zaman yurtdışındayım. Son günlerde hayatımız yurtdışında seyahatlerle geçiyor."

Mithat Yaltır: "Eğitim işi bizim ailede büyük amcamız Arif Amca'dan bu yana çok ciddiye alınır. 1850'li yıllarda Kırım'da ellerinde ne varsa alınmış ve Ceyhan'a yerleşmişler. O zaman fark etmişler ki, bir insanın sahip olabileceği en büyük zenginlik eğitimi. Arif Amca, oğlu Süreyya Amca'yı tekstil öğrenmesi için ABD'ye göndermiş. En büyük katkısı dersiniz, kendi insanımızın dışında yabancı dilde ve kültürde insanlarla irtibat kurmamızı sağlaması... Biz yurtdışına eğitime gittiğimiz zaman Hamilton Üniversitesi'nde okuduk. Eğer Tarsus Amerikan mezunu olmasaydım, bizi o okula almazlardı."

Çilek lüks bir ürün mü? Mithat Yaltır'a göre, bir zamanlar lüks bir meyveydi gerçekten. Ama daha dayanıklı fideler ve meyveler sayesinde üretim arttı ve fiyatlar geriledi. Artık lüks bir ürün değil.

1986'da Türkiye'yi tarımsal işletme ölçeğinde çilek üretimiyle tanıştıran Mehmet Yaltır, bayrağı TAC'lı iki oğlu Ahmet Yaltır ve Mithat Yaltır'a devretti. Onlar da Türk çileğini şimdi dünyaya ve Avrupa'ya taşıyor.

Yaltır başlatmış. Bizim bu bölgede yetiştirilebilecek, yüksek verim alınabilecek ve bölgede yetiştirilmeyen bir ürün arıyor. Sonunda çileğe karar veriyor. Aslında bölgede doğal yetişen bir meyve. Babam İspanya'ya, ABD'ye gidiyor. Binlerce dönümlük çilek tarlalarını görüyor. "Tamam bu iş olabilir" diyor ve üretime başlıyor.

Sadece çilek üretimi mi var?

Mithat Yaltır: Sadece çilek değil, ardından çilek fidesi ve tohum üretip diğer üreticilere satmaya da başladık.

Pazarda üretim kapasiteniz açısından nasıl bir noktadasınız?

Ahmet Yaltır: Türkiye'de üretimimiz

ve satışımız yıllık 12 bin ton civarında. Türkiye'nin toplam üretim kapasitesi ise, tahminen 150 bin ton. Yarisını yerel, yarisını da uluslararası pazarlara satıyoruz. Türkiye'nin yıllık çilek ihracatı ise, resmi rakamlara göre 24-25 bin ton kadar.

Siz daha çok hangi ülkelere çilek ihraç ediyorsunuz?

Mithat Yaltır: Bizim ana yurtdışı pazarlarımız, Rusya, Ukrayna, Romanya, Polonya ve Almanya'nın doğu tarafı. Yani Doğu Avrupa'da biz güçlüyüz. Ancak Batı tarafında İspanya ve Fas da pazara yakınlıklarıyla etkili oluyorlar.

Network her şeydir

Kaan Akay *ACI '94*

Üç farklı fotoğraf. Birincisi 1987 yılından... Ortaokul hazırlığının ilk günü. Yöneticiler daha ilk karşılaşmada öğrencilerin kulaklarını büküyorlar: “Artık burada herkese bey ya da hanım diye hitap edeceksiniz.” Kaan Akay henüz 11 yaşında. Bunun ‘birey olma’ yönünde atılan ilk adım olduğunu söylüyor.

İkinci fotoğraf bundan yaklaşık 5-6 yıl sonrasına ait. Öğrenciler edebiyat sınıfında çatır çatır güncel olayları tartışıyorlar. Akay’a göre bu, okulda öğrencilerin fikirlerine değer verildiğinin bir göstergesi...

Ve üçüncü fotoğraf. Okulun mezuniyet günü... Öğrenciler yaklaşık 200 kişilik bir çember oluşturuyorlar. Bundan sonra hiçbir zaman kopmayacaklar. Kaan Akay’ın söylediğine göre kopmuyorlar da...

2001 KRİZİNİ BIZZAT YAŞADI

Kaan Akay, ACI’den sonra Ege Üniversitesi’nde inşaat mühendisliği okumuş. Ama inşaat işleri onu pek memnun etmemiş. Onun kafasında daha çok ‘takım elbisemi giyeyim, plazalarda çalışayım’ türü bir hayat varmış. Şantiye hayatının zorlukları dayanılmaz hale gelince, işi gücü bırakmış, Koç Üniversitesi’nde MBA eğitimi almış.

MBA’dan sonra askerliği de aradan çıkarayım derken 2001 krizi patlamış. Kaan Akay, “Herhalde Türkiye tarihinin en kötü iş arama dönemiymiş,” diyor. “Şu an yayınlanan insan kaynakları gazeteleri o zamanlar tek sayfa olarak çıkıyordu. İlanlar hep terzi, overlokçu ilanlarıydı..”

Altı aylık bir iş arama süresinden sonra üç şirketten teklif almış ve bunlardan biri olan Nestle’de işe başlamış. İş hayatının ilk beş buçuk yılı burada geçmiş. Ardından özelleştirme sonrasında Vodafone’dan iyi bir teklif almış. Dört yıl da orada çalışmış. Şu anda Kahve Dünyası’nda CFO olarak çalışıyor.

Kahve Dünyası’nda çalışıyor olmak, Kaan Akay’ın kahve tercihini değiştirmiş. Eskiden hazır kahve içerken şimdi daha çok filtre kahveyi tercih ediyor: “Filtre kahve aslında tüm aromanın içinde kaldığı, özünü daha iyi aldığımız bir kahve türü” diyor. Kahve Dünyası’nın Londra’da da bir mağazası var. Akay ilginç anekdotlar anlatıyor. Bunlardan birini, anlatması için sözü kendisine bırakıyoruz: “Saat 23:00’de mağaza kapanıyor. Gelen müşteriye ‘Alamıyoruz, kapatıyoruz. Kusura bakmayın’ dediğiniz zaman pasaportunu gösterip, ‘Ben Türküm’ diyerek girmek isteyenler oluyormuş.”

Kaan Akay inşaat mühendisliğinin kendisine göre olmadığını anlayınca mesleği bırakıp MBA yapmış. Askerdeyken 2001 krizi patlamış. Zor günlerden sonra Nestle, Türk Telekom ve Vodafone gibi devlerle çalışmış. Şimdi Kahve Dünyası’nın CFO’su...

Akay, “okulda hiç
sansüre uğramadan
güncel olayları
bütün ayrıntılarıyla
tartıştık.”

ACI'DAN NE ÖĞRENDİM?

ACI'nın sağladığı en büyük avantajlardan biri 'network' dediğimiz inanılmaz güçlü bağlar. Bana hem arkadaşlık hem de kariyer anlamında çok katkıları oluyor.

“Zaman zaman bazı durumlar karşısında ‘olamaz, yapılamaz’ gibi cevaplar alınır. Benim cevabım ise, her zaman ‘Peki, tamam ama biz bunu nasıl yapabiliriz?’ şeklinde olur.”

Kunter Kula, biyokimya okumak üzere gittiği Hamilton’dan sanat tarihi ve ekonomi okuyarak mezun oldu. Bugün Amerika’nın en önemli sanat galerilerinden biri olan Sperone Westwater’da çalışıyor. Kendini “mülayim” olarak tanımladığı günlerden çok uzakta...

Sperone Westwater'da bir Üsküdarlı

Kunter Kula

ÜAA '07

Kunter Kula okuldaki ilk yıllarında kendini biraz mülayim sessiz, çalışkan, kendi halinde bir çocuk olarak tanımlıyor.

Onu açan, bugünkü sosyal ve kendine güvenli haline getiren okuldaki aktiviteler olmuş. Özellikle de tiyatro... Projeler büyüdükçe büyümüş.

TIMUN'lardan (Turkish International Model United Nations) tiyatroculara, müzikallerden okullararası aktivitelere kadar pek çok projenin içinde yer almış.

Bunları yaparken de 'olmaz, yapılamaz' sözcüklerini hayatından çıkarmış: "Zaman zaman bazı durumlar karşısında, 'olamaz, yapılamaz' gibi cevaplar alınır. Benim cevabım ise, her zaman, 'Peki, tamam ama biz bunu nasıl yapabiliriz?' şeklinde olur."

'BAŞLADIYSAN BİTİRECEKSİN'

Bu tavrında ÜAA'nın büyük katkısı olmuş. "Her yaptığım projede öğretmenlerim 'Başladıysan, bitireceksin,' derdi. Tiyatro kulübündeyken kavga ederdik ve hep, 'ayrılacağım,' derdim. Yine aynı şeyi duyardım: 'Başladıysan, bitireceksin.' Tabii, bitirince aldığım alkış apayrıydı."

Kula, ÜAA'dan sonra ABD Hamilton'a biyokimya okumaya gitmiş.

Ama sanata duyduğu ilgi ağır basmış. Sanattan para kazanmanın yollarını aramış. Önce daha küçük yerlerde çalışmış, daha sonra ABD'nin önde gelen sanat galerilerinden Sperone Westwater'da işe başlamış.

Öykünün devamını anlatması için sözü kendisine veriyoruz:

"Patronum İstanbul'u ve İstanbullu büyük koleksiyonerleri tanıyor. Christie's'te çalışırken rahmetli Alican Ertuğ, o sırada senior vice president idi. Onunla konuşmam gerektiğini fark ettim. Alican Bey ile konuştum ve o da bana şimdiki patronum Angela ile konuşmamı tavsiye etti. Angela ile konuştum ve bana, 'Bu yaz benimle çalışmak ister misin?' diye sordu. Böylece bir iletişim başladı ve o yaz çok başarılı bir proje gerçekleştirdim. Angela da bu işimden çok memnun kaldı. Mezun olduktan sonra da Angela'ya, 'tekrar bir iş imkanı olursa, gelip sizinle çalışmak isterim' diye bir mesaj attım. Mezun olduğum zaman yoktu; ama dört ay sonra bir pozisyon açıldı."

20-24 SANATÇIMIZ VAR

Sperone Westwater, 1970'lerde kurulmuş büyük bir çağdaş sanat galerisi. Kula "Galeride herkes her şeyi yapıyor" diyor. "Satıştan halkla

ilişkilere, halkla ilişkilerden sergi planlamasına kadar her işte çalışıyorum. 20 – 24 tane sanatçımız var ve bu sanatçılar üzerine otoriteyiz diyebilirim. Bu seneden itibaren Kutluğ Ataman'ı temsil etmeye başladık."

Kunter Kula, ekonomi ile sanatı birleştiren bir orta yolda kariyerini sürdürmek istiyor. Söz yine kendisinde: "Finansı enteresan buluyorum; ekonomi okumamın sebeplerinden biri de buydu. Sanat bir yatırım aracı olabilir mi? Yazdığım ekonomi tezi bunun üzerine idi. Eğer bir potansiyel görürsem, böyle bir dala girmeyi düşünürüm."

ÜAA'DAN NE ÖĞRENDİM?

İlk tiyatromuzu yaptık, alkışlandık, kulisteydik. Türkçe öğretmenimiz geldi, "Kunter hayranım sana. Hele böyle bir şeyi hazırlık sınıfında yapmış olmana, böyle bir rolü oynamış olmana ve bunu başarmış olmana..." dedi. Böyle bir iletişimi herhalde başka bir okulda yaşayamazdık. Mezun olduktan sonra da tabii ki arkadaşlarımı ve ÜAA'yı her zaman yanımda hissettim.

ÇOCUĞUMUZ KURBAN DA OLABİLİR ZORBA DA

Akran zorbalığı ya da İngilizce adıyla bullying... Dünya da, Türkiye de, bu kavramla yeni tanıştı. Ama yapılan araştırmaların sayısı hızla artıyor. Üniversiteler, Milli Eğitim Bakanlığı ve TÜBİTAK bu konuyla ilgili çalışmalar yapıyor.

Sineklerin Tanrısı adını duymuş olmalısınız. Duymuş olmayanlar için kısaca anlatalım. Nobel Edebiyat Ödülü sahibi İngiliz Yazar William Golding'ın 1954 yılında kaleme aldığı bir roman. Yazıldıktan yıllar sonra başarılı bir biçimde filme de çekildi ve daha geniş kitlelere ulaştı. Kitap, bir deniz kazası sonucunda ıssız bir adaya düşen yaklaşık 8 – 13 yaşlarındaki çocukların iktidarı ele geçirme savaşlarını anlatıyor. Çocuk ve ergen şiddetinin denetlenmediği durumlarda hangi boyutlara gelebileceği konusunda son derece ilginç bir kitap. Anne ve babaların bu romandan çıkartacağı çok ders olduğunu söyleyelim. *Sineklerin Tanrısı*, İngilizcesiyle bullying, Türkçesiyle akran zorbalığı adı verilen bir kavramla tanışmamıza neden olduğunu söyleyebiliriz.

Bullying; mobbing gibi üzerinde yeni yeni konuşulmaya başlamış bir kavram. İlk kez Norveç'te 1981 yılında dört çocuğun ölümüyle sonuçlanan bir olaydan sonra işin öneminin farkına varılmış, üzerinde çalışılmış ve kavramlaştırılmış. 'Bullying'in, 'mobbing'in bir altbaşlığı olduğunu söyleyebiliriz. Akran zorbalığı, kısaca, bir kurbanın bir zorba tarafından sürekli olarak taciz edilmesi anlamına geliyor. Genelde, 9-15 yaş grubu erkek çocukların arasında yaşanıyor. Bu taciz, okulda olduğu kadar, mahallede ya da sanal ortamda da gerçekleşebiliyor.

HER ŞİDDET ZORBALIK DEĞİLDİR

Bu konuda çalışmaları olan Doç. Dr. Metin Pişkin, şiddet ile akran zorbalığının farklı olduğunu altını çiziyor: "Zorbalığın iki ayırt edici özelliği var. Birincisi, taraflardan birinin güçlü, diğerinin zayıf olması... İkincisi, şiddet eyleminin süreklilik göstermesi..."

Pişkin "Bu iki durum gerçekleştiğinde olayı zorbalık olarak tanımlıyoruz," diyor ve devam ediyor: "İki öğrencinin birbiriyle kavga etmesi bunun dışında kalıyor mesela. Zorbalık, güçlü olan tara-

fın, zayıf olan tarafı, bilerek, isteyerek ve tekrarlanan bir biçimde ezmesi, ona şiddet uygulaması durumuna verdiğiniz addır."

ZORBA KİMDİR?

Zorbaların kim olduklarına gelince...

Martı Dergisi yazarlarından Dilek Eriklili zorbaların genellikle kendine güvensiz çocuklar olduğunu söylüyor: "Zorba davranışlarda bulunanlar, genelde kendilerini güçlü hissederler. Dikkat çekmek isterler. Çünkü evde kendileriyle ilgilenilmediğini, değer verilmediğini düşünürler. Böyle davranarak okulda popüler olduklarını sanırlar."

Dilek Eriklili kurbanların ise sadece bugünlerini değil, geleceklerini de etkileyen bozukluklarla karşı karşıya kalabileceklerini söylüyor:

"Bazı çocuklar bu tür zorba davranışlarla karşılaştıklarında depresyona giriyor. Yaşadıklarını kimseyle paylaşmıyor. Öz güvenleri yok oluyor. Kendilerini çok umutsuz bir durumda görüyorlar."

Bu durum doğal olarak ileriki yıllara da yansıyor. Bir genç olarak, yalnız, mutsuz, korkuya eğilimli oluyorlar. Bir şeyleri her zaman yanlış yapacaklarını düşünüyorlar."

ZORBALAR SUÇ İŞLEMeye YATKINLAR

ABD'de yapılmış istatistiklere göre, zorba davranışta bulunanlar, kurbanlara oranla yüzde 60 daha fazla suç işlemeye yatkın oluyorlar ve 24 yaşına kadar en azından hırsızlık, uyuşturucu satma ve kullanma, dükkan yakma gibi suçlardan yargılanıyorlar.

Ama bu arada, kurbanlar da suça eğilimli hale geliyorlar. Yine ABD'de yapılmış olan istatistiklere göre, okulda zorbalığa uğrayan çocuklarda silah kullanma oranlarının diğerlerine oranla yüksek olduğu görülüyor.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, akran zorbalığı konusunda ilk harekete geçenler başta Norveç olmak üzere İskandinav ülkeleri olmuş. Öğretmen-

EBEVEYNLER NE YAPMALI?

Gelelim önemli bir soruya: Acaba ebeveynler çocuklarının akran zorbalığından mağdur olduklarını nasıl anlıyor? Dilek Eriklili anne babalar için küçük bir rehber veriyor:

- Eğer çocuğunuz kaybolmuş ya da hasara uğramış eşyalarla eve gelirse,
- Onun değerli bir eşyası kaybolmuşsa,
- Açıklamakta güçlük çektiği sakatlanmaları, yaralanmaları varsa,
- Davranışlarında farklılık oluyorsa,
- Eve üzgün, kızgın ve depresif olarak geliyorsa,
- Kendi kendine zarar verme eğilimindeyse,
- Arkadaş sayısında azalma varsa,
- Kendini çok çaresiz hissediyorsa,
- Okula gitmekte isteksizse,
- Sorunlarından her zaman kendisini suçlu görüyorsa,
- Her zaman yeteri kadar iyi olmadığını düşünüyorsa,
- Yemek yeme alışkanlığında bozulma varsa,
- Uyku uyumakta zorluk çekiyorsa,
- Baş ağrısı, mide ağrısı gibi rahatsızlıkları ortaya çıktıysa, çocuğunuz kurban olabilir.
- Tam tersine, çocuğun akran zorbası olduğunu nasıl anlarız?
- Eğer çocuğunuz,
- Diğer arkadaşıyla tartışıyor ve kavga ediyorsa,
- Disiplinle ilgili suçlar nedeniyle okul müdürünün odasına sürekli çağırılıyorsa,
- Parasında artış oluyorsa, nasıl aldığını açıklayamadığı eşyalar varsa,
- Başkalarını kolayca suçluyorsa, çocuğunuz zorba olabilir.

lere bu konuda eğitim verilmiş. Aileler ile birlikte sınıf toplantıları yapılmış. Zorbalar ve kurbanlarla da birebir görüşmeler gerçekleştirilmiş. Bu programlar çok etkili olmuş. İki yıl içerisinde zorba davranışlar ve bu davranışlara maruz kalan kurbanların sayısı yarı yarıya düşmüş.

KURBAN OLMAKTAN KURTULUN

En kritik sorulardan biri şiddete maruz kalan öğrencilerin ne yapacağı...

Doç. Dr. Metin Pişkin, “öğrenciler şiddete şiddetle karşı vermesinler. Aileler tarafından çoğunlukla telkin edilse de bu kesinlikle yanlış bir yöntem” diyor. Peki, doğru yöntem ne olmalı? Pişkin’e göre, zorbalığa maruz kalanlar, duygularıyla değil, akıllarıyla hareket etmeliler. Zorbalığın gerçekleştiği ortamdan uzaklaşıp daha kalabalık yerlere gitmeliler. İspiyonculuk olarak düşünmeden başlarına gelen olayları yetişkinlere haberdar etmeliler.”

ABD’DEN CESUR ADIMLAR

Bu konuda en hızlı hareket eden ülkelerden biri de ABD. Dilek Eriklili’nin verdiği bilgiye göre, ülkede, akran zorbalığı ile ilgili bir yasa kabul edildi. Dahası, geçtiğimiz Ekim “Akran Zorbalığından Korunma” ayı olarak ilan edildi.

Yeni yasa, her ne olursa olsun, okullarda zorbalığa izin verilmeyeceğini söylüyor. Bu yasa kapsamında devlet okullarında çalışanlar, zorba davranışlardan çocukları nasıl koruyabilecekleri konusunda eğitim görecekle ve okullar her türlü zorba davranışta bulunanları rapor edecekler, hatta sicillerine yazacaklar.

TÜRKİYE’DE ARAŞTIRMA SAYISI ARTIYOR

Bu konuda Türkiye’de sayıları şu anda çok yeterli olmamakla birlikte yapılmış araştırmalar mevcut. Öte yandan, araştırmaların sayısı giderek artıyor. Ankara Üniversitesi’nden Prof. Dr. Yasemin Karaman Kepenekçi ve Şakir Çinkır 2000-2001 akademik yılında, yani hayli erken bir dönemde, Ankara’da bir lisede 692 öğrencinin katıldığı bir çalışma yapmışlar. Sonuçlar çarpıcı:

Hemen hemen her öğrenci zorbalık deneyimi yaşamış. Yüzde 33.5’i sözlü zorbalıkla, yüzde 35.5’i fiziksel zorbalıkla, yüzde 28.3’ü duygusal zorbalıkla, yüzde 15.6’sı cinsel tacizle karşı karşıya gelmişler. Kızlara oranla erkekler gözle görülür derecede daha fazla zorbalığa neden olurken, bu, daha çok itme, kakma, tekmeleme, kaba küfür, bıçak çekme olarak kendini göstermiş.

Bu araştırmaya katılanların hiç biri bu konuda hiç kimseden yardım alamamış.

Bu konuda, değişik illerde ve liselerde yapılmış olan başka araştırmalar da var.

Bunların dışında, TÜBİTAK'ın desteğiyle 2008 yılında yapılmaya başlamış, 2011 yılında bitmesi planlanmış, sonuçları kamuoyuna duyurulmamış, son derece kapsamlı bir araştırma mevcut. 12 bölgede, 60 lisede ve 9 bin 560 öğrenciyle yapılmış. Katılan sayısının ykseklęi devletin bu işi ciddiye aldığını gösteriyor. Araştırmanın adı 'Liselerde şiddetin Saptanması ve Okul Temelli şiddeti nleme Programının Geliştirilmesi.' Proje yöneticisi ise yukarıda kendisinden bahsettiğimiz Doç. Dr. Metin Pişkin. Pişkin haricinde bu çalışmada dokuz akademisyen (Prof. Dr. Selahiddin ğlmş, Doç. Dr. şakir Çinkır, Yrd. Doç. Dr. Tuncay Ayas, Yrd. Doç. Dr. may okluk, Yrd. Doç. Dr. Cem Babadoğan, Araş. Gör. Gökhan Atik, Araş. Gör. Murat Boysan, Araş. Gör. Temel Kalafat ve Birsen şahan) görev yapmış. Metin Pişkin, aynı zamanda, Türkiye'de akran zorbalığını 2002 yılında yayınladığı makale ereve-sinde inceleyen ilk kişi.

DÜNYA FARKINDA

Psikolog Nergis zdi Azanpa'nın verdiği bilgiye göre, 1990'lı yılların ikinci yarısından başlayarak, dünyanın çeşitli ülkelerinde konuyla ilgili pek çok çalışma yapılmış durumda. Dünyaya baktığımızda şunları görüyoruz:

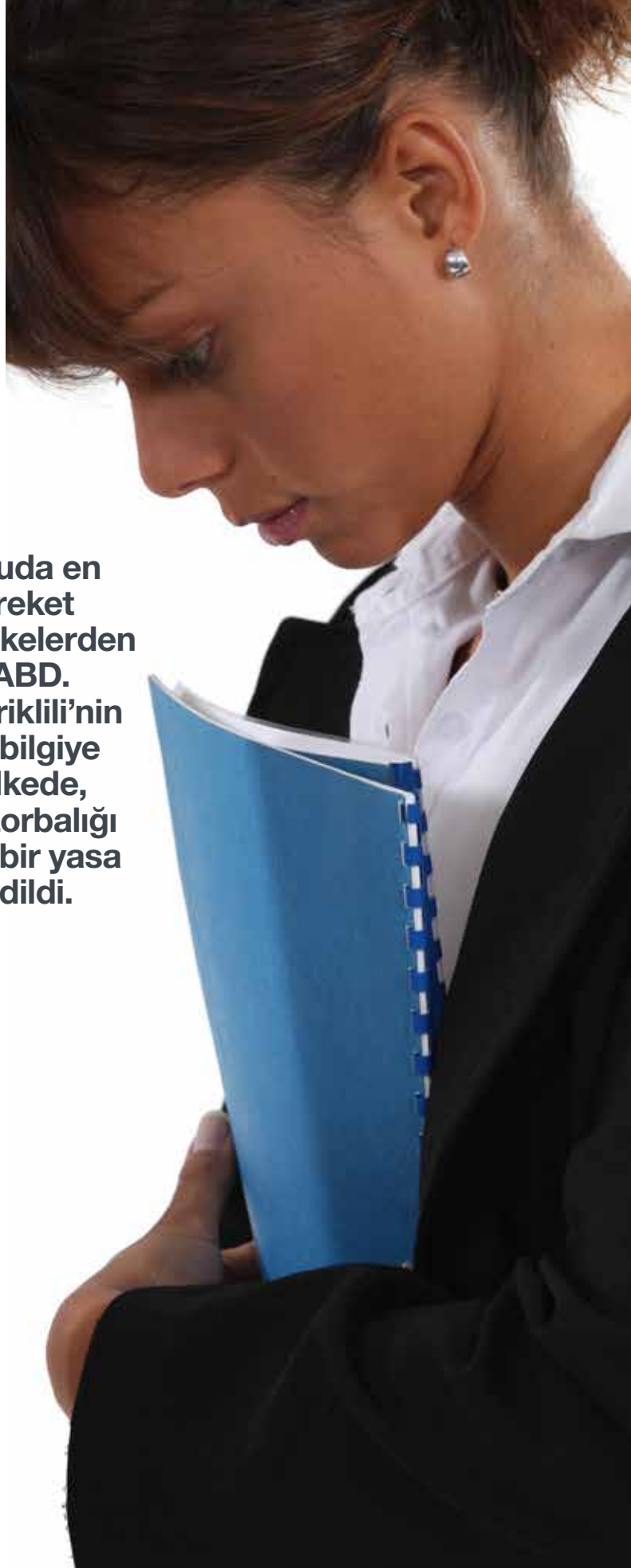
Avustralya'da, araştırmacı Ken Rigby'nin 1997 yılında 25 bin okul çocuğuyla yaptığı araştırmaya göre, yedi öğrenciden biri en geç haftada bir kez zorbalıkla karşlaşmış.

İngiltere'de, 1989 yılında iki araştırmacı Colin Yates ve Peter Smith tarafından ortaokul öğrencileri arasında yapılan bir araştırmaya göre, çocukların yüzde 10'u haftada bir kez, yüzde 22'si ise ayda bir kez zorbalığa uğradıklarını açıklamışlar.

Akran zorbalığı, bullying, bugün mobbing'in en önemli unsurlarından biri.

Evet, çok geç farkına varıldı, çok geç kavramlaştırıldı ama artık çok ciddiye alınıyor. İnternete girdiğinizde yabancı dilden araştırmaların, yerli çalışmaların nispeten çokluğu insanı şaşırtıyor. TÜBİTAK, Milli Eğitim Bakanlığı işi ciddiye alıyor. Ama en büyük iş yine de ebeveynlere düşüyor. Dikkat ve tedbirli olmakta, çocuğunuzu gözlemlemekte, okul yönetimiyle sürekli ilişkide olmakta şüphesiz büyük yarar var.

Bu konuda en hızlı hareket eden ülkelerden biri de ABD. Dilek Eriklili'nin verdiği bilgiye göre, ülkede, akran zorbalığı ile ilgili bir yasa kabul edildi.

Çocuğun çocuğa yaptığını tespit etmek kolay değildir

Mobbing ile Mücadele Derneği Başkanı Hüseyin Gün, akran zorbalığının (bullying) ayrıntılı bir tanımını yapıyor ve ailelere çocuklarının kurban haline geldiğini nasıl fark edeceklerini anlatıyor.

Bullying ya da Türkçe adıyla akran zorbalığı- nı nasıl tanımlayabiliriz?

Bullying, zorbalık, dayılık, efelenme, fiziksel şiddet, sataşma, tehdit, korkutma, sindirme gibi anlamlara gelen İngilizce bir sözcüktür. Bullying, fiziksel ya da sanal ortamda bir çocuğun ya da bir grup çocuğun hedef seçtikleri bir çocuğa karşı, belirli bir süre, sistematik olarak tekrarlanan ve kurbanı mağdur haline getiren ahlakdışı eylemlerin bütünüdür.

Bullying'e sadece okullarda mı rastlanıyor?

Bullying fiziksel ortamlarda olduğu gibi sanal ortamlarda da yapılabilir. Sanal ortam cep telefonları, sosyal paylaşım siteleri ve çeşitli sanal iletişim alanlarıdır. Çocuklar bu ortamlarda birbirlerine karşı çeşitli söz, yazı, resim, fotoğraf, karikatür vb. göndererek korkutmaya çalışırlar. Sanal ortamlarda yapılan bullying'e İngilizce 'cyber bullying' denilmektedir.

Belli yaştaki çocukların şiddete daha çok eğilimli olduklarını söyleyebilir miyiz?

Evet. Çocuklar okul içinde veya dışında fiziksel ortamlarda birbirlerine karşı acımasızca davranabilmektedirler. Oyun alanlarında, sınıf içinde, koridorlarda, tuvaletlerde, servis araçlarında,

sokaklarda birbirlerine karşı çok acımasızca söz ya da fiziksel şiddet ile saldırmaktadırlar.

Hangi çocuklar daha kolay mağdur oluyorlar?

Yaşça küçük, cılız, yalnız, özür-lü veya diğer çocuklardan bir yönüyle farklı olan çocuklar maalesef daha çok bullying'in kurbanı olabilmektedirler. Çocukların çocuklara yaptıklarını tespit etmek çok da kolay değildir. Hızlı ve sin-sice yapılan hareketi ancak kamera kayıtları ile yakalayabilmek mümkün olabilmektedir.

Mobbing ile Mücadele Derneği ne zaman kuruldu ve bu istek nereden kaynaklandı?

Derneğimiz 2010 yılı başında kuruldu. Derneği bir grup akademisyen, bürokrat ve işadamları ile birlikte kurduk.

Mobbing konusunda 2002 yılında farkındalık eğitimleri vermeye başladım. Mobbing salgınının yaygınlığını görünce de, bu alanda bu derneğe ihtiyaç olduğunun farkına vardım. Sosyal şiddet ve akran zorbalığı da mobbing ile çok yakından ilgili olduğu için tüzüğümüze mücadele edilecek konular olarak yazdık.

Veliler bullying tehlikesine karşı çocuklarını nasıl korumalı?

Bullying mağduru çocuklar genelde yaşadıklarını gizlerler. Ancak, kendilerine yapılanları vücut dilleri ile ifade ederler veya dolaylı sorular ile ipucu verirler. Çocuklar kendilerine yapılanları söylemeleri için teşvik edilmelidir.

Çocuğa öncelikle kendisini koruması söylenmelidir. Bir çocuk bullying yaparak çocuğu tehdit ediyor olabilir. Bu durumda çocuk, öğretmene şikâyet konusunda teşvik edilmelidir. Veli, okul ile işbirliği yaparak, kendi çocuğuna karşı hangi çocukların nerelerde, ne zaman ve nasıl zorbalık yaptığının tespitini istemelidir. Günümüzde kamera kayıtları bullying'i kanıtlamada önemli araçlardan biri haline gelmiştir. Veli, cyber bullying'e de dikkat etmeli, çocuğu sanal dünyaya emanet etmemelidir.

Bir veli çocuğunun bullying'e uğradığını anlayabilir mi?

Çocuklar aslında kendisine yapılanları söyler. Bunu ya sözlü olarak ya da vücut dili ile ifade eder. Üstü başı yara bere içinde, elbiseleri tozlu çamurlu, defterleri yırtılmış, sürekli kalem kırılan ya da eşyaları kaybolan, harçlığının devamlı olarak artırılmasını isteyen, harçlığı olduğu halde eve aç gelen ve parasıyla başka şeyler aldığını söyleyen, anne ve babasına nedensiz yere sürekli 'sizi seviyorum size bir şey olursa bana kim bakacak' diyen, gece çok sık sayıklayan, hatta bağırın, gece altını ıslatmaya başlayan, dikkati dağınık, sık hastalanmaya başlayan, sürekli bir ya da birkaç çocuktan yakınan, okula gitmek istemediğini söyleyen, güçlü meslek olarak gördüğü asker, polis, hâkim, savcı olmak istediğini söyleyen, pazularını nasıl geliştireceğini soran, velisine dolaylı sorular sorarak 'okulda olan bir şeyi söylersem adım ispiyoncuya çıkar mı' diye soran, 'beni hiç kimse sevmiyor' diyen, velisine masasının altında ölü böcekler gördüğünü söyleyen çocuklar aslında bullying mağduru olduklarını anlatmaktadırlar.

Veliler bu tür durumlarla karşı karşıya bulunduklarında hangi kurumlardan yardım isteyebilir?

Öncelikle çocuğunun okulundan ya da bu konuda yetkin kurumlardan yardım alabilir. Tabii ki derneğimizden de yardım alabilir.

Bullying'e maruz kalmak bir çocuğun geleceğini nasıl etkiler?

Bir kere çocuk psikolojik açıdan yara alır. Fiziksel rahatsızlıklarla karşı karşıya kalabilir. İleriki yaşamında da çok saldırgan ya da çok pasif bir kişiliğe sahip olabilir.

Bu tacize maruz kalan çocuk neden ailesine bunu anlatmakta zorlanır?

Akran zorbalığı yapan çocuklar, mağdur çocuktan fiziksel olarak daha güçlüdürler. Bu nedenle, mağdur çocuğa yaptıklarını birine söylerse, bıçaklamakla, öldürmekle, annesine, babasına, kardeşlerine zarar vermekle tehdit edebilir. Mağdur çocuk başına gelenleri söylediğinde adının ispiyoncuya çıkacağını, okulda herkesin kendisini dışlayacağını düşünür ve misilleme yapılmasından korkar.

Bu konuda anne babaları bilinçlendirmek için derneğiniz neler yapıyor?

Derneğimize müracaat eden anne ve babalara yol gösteriyoruz. Aynı zamanda bullying farkındalık eğitimleri veriyoruz.

Çocukları bullying'e maruz kalmış olan ebeveynlere ne önerirsiniz?

Onlara, 'Çocuklarınızı başkaları takip etmeden siz takip edin,' diyoruz. Çünkü kendisini değersiz hisseden çocuk kendisine yapılan bullyingi anne ve babasına söyleyemez. Anne babanın çocuklarıyla iki yetişkin gibi değil, bir yetişkin-bir çocuk olarak iletişim kurması ve çocuğunu ilgiyle dinlemesi gerekir.

Beyne format atmak mümkün mü?

TAC'li Barış Muslu'nun ikinci kitabı *Beynine Format At* haftalardır best-seller listelerinde. Muslu, üç uluslararası yöntemden yola çıkarak kendi metodolojisini oluşturmuş. Büyük bir hızla 'beyni temizlemeye' devam ediyor.

Barış Muslu aslında makine mühendisi. Michigan Üniversitesi'ni bir yıl erken yani üç yılda bitirmiş. Türkiye'ye döndükten uzunca bir süre sonra bütün vücudunu saran ağrılar ve elektriklenmelere maruz kalmış. Bu ağrılardan kurtulmak için okumaya, araştırmaya başlamış. EFT ve EMDR yöntemleriyle, bu araştırmaları yaparken karşılaşmış. Bu yöntemlerle sağlığını kazanınca araştırmalarını geliştirmiş. Kendi metodolojisini oluşturmuş. Bugün yöntemi dört ülkede (Brezilya, Güney Afrika, İngiltere, Portekiz) kendi adıyla kullanılıyor. Eğitimden geçirdiği doktorlardan oluşan bir ekibi var. Şimdilerde üçüncü kitabını yazmaya hazırlanıyor.

kapak

Türkiye'ye döndükten bir süre sonra bütün vücudumu elektrik çarpmış gibi oluyor. Ağrı, ayaklarıma doğru ilerliyor. Ellerim ayaklarım seğiriyor. Kurtulmak için her yere başvuruyorum, her şeyi yapıyorum.

HAYATIMIN EN İYİ YILLARI TARSUS'TA GEÇTİ

Tarsus'ta beş yıl geçirdim. Son sınıfı Rotary bursu ile ABD'de okudum. Hayatımın en iyi yılları burada geçti. Ben ilkokulda fazla usluydum. Öğretmenimiz katı birisiydi. Tarsus beni 180 derece döndürdü.

Muslu ile ağrılarından kurtulma öyküsünü, beynin hareketlerini, yönteminin ayrıntılarını ve tabii ki çıktığı Ocak ayından bu yana best seller listelerinden düşmeyen kitabını konuştuk.

İkinci kitabınızın adı *Beynine Format At*, birincisi kadar (*Yıka Beynini*) iddialı. Gerçekten beyine bilgisayar gibi format atmanın mümkün olmadığı hepimiz biliyoruz. Peki format atmakla neyi kastediyorsunuz?

Tabii ki, bu bir anoloji... Peki niye bu anolojiyi kullanıyoruz ? Çünkü, çok hızlı biçimde beyni temizlemek mümkün. Kitapta anlattığım şey de zaten bu: Hayatımızdaki geçmiş olayların beynimizdeki etkisini birer birer temizliyoruz . Bu yöntemi kullan-

dığımız kişi bir tarihte başından geçmiş olan olayı yeniden yaşıyor. Burada şunu vurgulamam gerekli: Olayı silmiyorsunuz. Olayın etkisini siliyorsunuz.

Peki bu olayların üstünü kapatsak, beyni hiç kurcalamasak daha iyi olmaz mı?

Hayır. İnsanlar genelde 'Ben bu olayı çekmeceye koyayım. Bir daha üzerine düşünmeyeyim' diye düşünür. Bu çok yanlış. Bir duygu kesinlikle bastırılmamalı. Çünkü, 'bir şey öyle kalsın çözmeyeyim' dediğiniz zaman beyin bir programlar bütünü başlatıyor. Örneğin utandığı olayları çözmüyor.

Bunlar beyinde mi kalıyor?

Evet. Beyinde yaşanan travmalar, beynin bir böl-

gesinde kalıcı olarak duruyorlar. İşin ilginç, bilgi-sayarlı tomografilerde bunları görmek mümkün. Yaşadığınız bir olay bir küre olarak beyninizin bir tarafında kalıyor. Orada bir enerji, bir duygu yumağı oluşturuyor.

Siz kendi geliştirdiğiniz yönteminiz olan ‘Neuro-format’ta nasıl bir tedavi uyguluyorsunuz. Nasıl bir iyileşme süreci gerçekleşiyor?

Diyelim ki kişiyi çocukluğunda köpek ısırdı. Belki bunu hatırlamıyor bile. Ama fobi olarak devam ediyor. Ben bu çocuğun fobisini geçirebiliyorum. Bu fobiler temizlenmezse, biraz önce de söylediğim gibi, beynin bir bölgesine yığılıyor ve bu durum sürgit devam ediyor.

Başka bir örnek verelim. Diyelim ki trafik fobisi olan bir kişi bana geldi. Öncelikle fobisinin ne zaman başladığını ve nedenini öğrenmeye çalışıyorum. Çünkü olayın neden sonuç ilişkisini bulmak en önemli aşamalardan biri.

Uygulama nasıl oluyor?

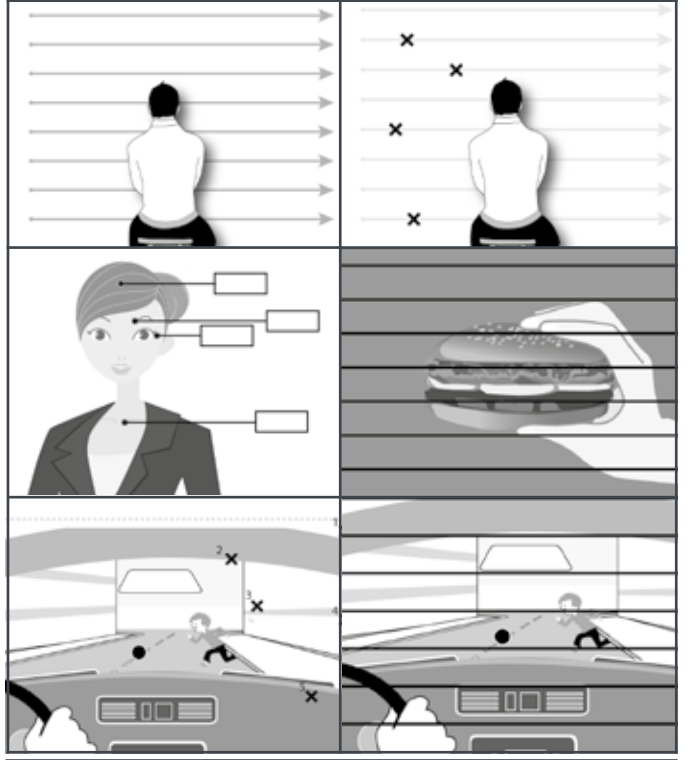
Kişi gözlerini kapatarak, yaşadığı olayı anlatmaya başlıyor. Ona kendi bedeninde olmasını söylüyorum. Kendisini üçüncü bir şahıs olarak görmesi gerekiyor. Benim ondan istediğim şu: Olayı hatırlayıp mümkün olduğu kadar duyguyu çıkarması, ağlaması... Bunun için de hissettiklerini birbir yaşaması gerekiyor.

Hasta travmaya neden olan olayı zihninde yeniden mi yaşıyor?

Evet. Şöyle söyleyebilirim: Bir travmanın çok önemli yerleri vardır. Mesela bir kazanın başlangıç anı... Çocuğun yola fırlayışı, çarpacağını hissetme... Çarpma anı. Hasta bunları yeniden yaşıyor. Bazı yerlerde kendini çok kötü hissediyor. Buralara ‘ız bırakan yerler’ diyorum. Ona göz taraması yaptırıyorum. Çok hafif biçimde soldan sağa doğru gözlerini tarıyor. Belli yerlerde duygu çok artıyor. Hasta trafik kazası örneğimizde şöyle yaşıyor: Çocuk yola fırlamış. Karşıdan kamyon geliyor. Kişi, ‘çocuk ölecek’ dedi. Beyin, o anda, o kararı döndürmek için anlık bir karar alıyor. Benim de o anı durdurup o duyguyu tamamen boşaltmam gerekiyor.

Nasıl boşaltıyorsunuz?

Ben öncelikle nasıl bir duygu olduğunu soruyorum. Bu duyguyu sonuna kadar yaşaması gerekiyor. Kendisini daha da kötü hissettirmeye çalışıyorum. Örneğin, ‘Korna sesini duydun belki’ diyorum. O anın bütün parametrelerini hatırlatı-

HANGİ TEKNİKLERDEN YOLA ÇIKTI?

1. EFT (Emotional Freedom Technics – Duygusal Özgürleşme Teknikleri)

Akupunktura dayalı ama iğne kullanmak yerine parmak uçlarının kullanıldığı bir yöntem. Akupunkturda belirlenen enerji kanallarının yani meridyenlerin tek bir noktasına vurularak gerçekleştiriliyor. 14 meridiyen ve 14 nokta var. Bunlara kısa vuruşlarla dokunarak EFT yapılıyor. Bu yöntem, hastasına su fobisi tedavisi yapan Amerikalı bir doktor tarafından 1980’li yılların ortasında tesadüfen bulundu.

2. EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing – Göz Hareketleri Duyarsızlaşma ve Yeniden İşleme)

Kaygı, suçluluk, kızgınlık, depresyon gibi travma sonrası semptomların tedavisinde kullanılan bir yöntem... Kısaca kişiden tatsız bir olayı hatırlaması, bu anısıyla ilgili bir imaj geliştirmesi, bu imaja dair olumlu ve olumsuz yargılar belirlemesi isteniyor. Bu arada hareketli bir odak belirlenerek (terapistin parmağını metronom bazı sallaması gibi) gözler bu odağı takip ederken, bu anı hatırlatıldığında kişinin duygulanımının olumsuz yargıdan olumluya doğru gelişme gösterdiği görülüyor.

3. NLP (Neuro Linguistic Programming – Sinir Dili Programlama)

İnsanın yaşamında üzerinde düşünmeden, otomatik olarak gerçekleştirdiğimiz algılama, düşünme ve davranış süreçlerini bilinçli hale getirme ve geliştirme üzerinde yapılan araştırmalar sonucunda zihnin işleyişiyle ilgili, 70’li yılların sonlarına doğru ABD’de geliştirilmiş bir yöntem olarak dikkatleri çekiyor.

yorum. Zaten bu durumda beyin de belli oranda bir temizlik yapıyor. Beyin kendisiyle yüzleştiği için yavaş yavaş çözmeye başlıyor. Ben de kişinin duygu deşarj etmesi için (akupunkturun duygusal versiyonu gibi düşünün) yüzündeki belli noktalara dokunarak beyne anlık olarak 'her şey yolunda' sinyalini gönderiyorum. Bu, benim uydurduğum bir teknik değil. Ben sadece geliştirdim, kendi yöntemimi belirledim.

Başa dönersek... Hasta, travmasına konsantre olurken siz ne yapıyorsunuz? Belirli noktalara yavaşça vuruyor musunuz?

Benim yaptığım, hasta o anı yaşarken dokunma noktalarından hangisinde daha rahat olduğunu saptamak. Zaten kişi çözülüyor. Bir nokta üzerine hafifçe vuruyorum. O bitince aynı şekilde diğer noktaya vuruyorum. Nerede daha çok duygu çıktığına bakıyorum.

Bu ne kadar vakit alıyor?

Her bir noktayı temizlemek yaklaşık bir dakika sürüyor. 15 saniye de sürebilir üç dakika da. Ama daha fazla sürmez. Bir travmayı iyileştirmek yarım saat ile bir saat arası sürüyor.

Başarısız örnekler de var mı?

Oluyor tabii ki. Örneğin kişi o ana ilişkin duygu hissetmiyor olabiliyor. Kendi duygularına ulaşmıyor, odaklanamıyor.

Size daha çok nasıl hastalar geliyor?

Bana genelde çok hızlı cevap isteyenler, her şeyi denemiş kişiler geliyor. Yüzde 40'ı tamamen beyni temizlenmiş olarak çıkıyor. Geriye kalan yüzde 40 iyi bir seviyede bırakıyor. Diğer 20-30 imkânsız bir olayla geliyor ya da biz onu anlayamıyoruz. Otistik ya da şizofren çocuğunu getiren de oluyor. Yurtdışında şizofreniyi bir ölçüde temizleyen yerler var. Çok meşakkatli bir süreç. Ben hiç yapmadım. Yapmayı da düşünmüyorum.

EFT yönteminin 80'li yılların ortalarında bulunduğunu söylemişsiniz. Biraz ayrıntılı olarak anlatır mısınız?

Evet, bu yıllarda, bu yöntemi tesadüfen Amerika'lı bir psikoterapist buluyor. Adam akupunktur ve doğu tıbbi ile ilgili biri. Adı Roger Callahan. Yıl-

ABD'Yİ BENİMSEYEMEDİM

ABD çok keyifli bir yer değil. Çocukları çok fazla kurallar içinde büyütülen bir toplumun fertlerinin inisiyatif kullanan insanlar haline gelmesi pek mümkün görünmüyor. ABD'de bütün kurallar bellidir. Sistem o kadar güçlüdür ki insanlar sadece sisteme uyarlar.

lar boyunca bir kadın hastasının su fobisi üzerine çalışıyor. Bir çalışma sırasında hastasının mide-si ağrıyor, doktor da biraz rahatlatmak için belli akupunktur yerlerine vuruyor. Kadın kısa bir süre sonra 'mide ağrım geçti, hatta su korkum da geçti' diyor. Suyu görmeye tahammül edemeyen hasta, havuza girip yüzüyor. Doktor bunu biraz karışık biçimde sistematize ediyor. 'şurası ağrıyorsa 50 defa şuraya vur' gibi. Bu sistemi de çok sınırlı sayıda kişiye anlatıyor. Sonra Stanford Üniversitesi mezunu Gary Graig adlı bir mühendis 90'lı yıllarda sistemi basitleştiriyor.

Sizin bu sisteme katkınız nasıl oldu?

Ben yöntemimde dokunma noktalarını değiştir-

Modern Beslenme

İyi Beslenme

İyi Beslenme

Kıtlı Yemekler

İyileşme Hava = Düşük

Kıtlı Yemekler = Yüksek

Özellikle

Hepimiz Enerji kullanan

dim. Yöntemim diğer yöntemlere göre daha hızlı. Yavaş olmasının şöyle bir tehlikesi var: Diğer yöntemlerde temizleme hızı düştüğü için kişinin konsantrasyonu bozulabiliyor.

Sizin yönteminiz yurtdışında da tanınıyor mu?

Dünyada NeuroFormat ismiyle kullanılmaya başladı. Benim ismimle şu anda dünyanın çeşitli ülkelerinde bu yöntem uygulanıyor. Bunlar Brezilya, İngiltere, Güney Afrika ve Portekiz.

Bütün tedaviyi siz yapmıyorsunuz herhalde...

Hayır. Eğitim verdiğimiz doktorlardan oluşan bir ekibimiz var.

Asıl mesleğiniz mühendislik. Hem de dört yıllık okulu, üstelik Michigan Üniversitesi gibi bir okulu üç yılda bitirecek kadar iyi bir öğrenciymişsiniz. Sonradan bu alana girmeye nasıl karar veriniz?

Çünkü sağlığım bir ara çok bozuldu. Bu yöntemi

ağrı ve elektriklenme kaplıyor. Ellerim, ayaklarım seğiriyor. Kurtulmak için her yere başvuruyorum, her şeyi yapıyorum. Nörologlar psikologlar, hipnoz... En bilimselden en bilimsel olmayana... Her şeye inanma ihtiyacı hissediyorum. Kendime 'ölüyor muyum, MS hastası mı oluyorum' diye soruyorum. Benim araştırma yaparken kullandığım metodolojilerden biri bir Alman doktora ait. Söylenenlere göre, kanser tedavisinde önemli

adımlar attığı için, üç kez suikast girişimiyle karşı karşıya kalmış. Şu anda Norveç'te olduğu ve yerini bilen kimsenin olmadığı söyleniyor.

Siz bu doktordan da yararlandınız mı?

Evet. Benim bu kitabımın sağlık kısmı bu adamın metodolojisi... Elimde ciddi bir kaynak var. Ondan feyz aldım. 2007'den bu yana bütün olaylarda, bütün kişilerde adamın sistemini doğruluyorum. O kadar ki, hastaya 'senin hayatında şu tarihte şu oldu' dediğim zaman 'nereden biliyorsun' diyor.

Benim yaptığım, hasta o anı yaşarken dokunma noktalarından hangisinde daha rahat olduğunu saptamak. Zaten kişi çözülmüş oluyor.

BARIŞ MUSLU KİMDİR?

- 1975 doğumlu.
- Ortaöğrenime TAC'de başladı. Son sınıfı ABD'de okudu.
- ABD Michigan Üniversitesi'ni üç yılda bildirdi. Mühendis oldu.
- 20 yaşında NLP bilen bir üniversite mezunu olarak Türkiye'ye döndü.
- Koç, Vestel ve Biletix'te çalıştı. Koç Üniversitesi'nde master yaptı.
- 2001 yılında kendi şirketini kurdu.
- 1994 yılından beri beynin işleyişinin ruhsal ve bedensel sağlığa etkileri konusunda bilimsel araştırmalar ve çalışmalar yapıyor.

sağlığıma kavuşmak için okurken keşfettim. Öncelikle şunu anlatmam gerekiyor. Yıl 1992. Lise son sınıfı okumak için Rotary bursuyla ABD'ye gidiyorum. Asıl gitme nedenim, Amerika'da rock gitaristi olmak. Ama gitmeyi de tam olarak istemiyorum. Bu arada elim de kırık. Gitar çalarken ağrıyor, hatta hissizleşiyor. Aradan yıllar geçiyor. Türkiye'ye döndükten uzun süre sonra bütün vücudumu elektrik çarpmış gibi oluyor. Ağrı, ayaklarıma doğru ilerliyor. Sonra da bütün vücudumu

Sonra hastalığınızı nasıl teşhis ettiniz?

17 yaşında ABD'ye giderken zorlandığımı söylemiştim. Benim için tuhaf bir duyguydu. Sağlığıma kavuşmak için uğraşırken, bilgisayarlı tomografilerde neler olduğunu resmen gördüm. Bu tomografilerde her şey ortaya çıkıyor. Bende ki rahatsızlığın 'Şiddetli Ağrılı Ayrılık Travması' denilen bir hastalık olduğunu anladım. Yani ailemden ayrılıp Amerika'ya istemeye istemeye gittiğim için uzunca bir süreç içerisinde bende bu hastalık oluşmuştu. O da bununla ilgili: Kemikte bir zar var ve bu zar sürekli olarak kendini gerip bırakıyor, etle damarları sıkıyor. Enteresan bir reaksiyona giriyorlar.

Peki kendi yönteminizi nasıl geliştirdiniz?

EFT'yi (Emotional Freedom Technics – Duygusal Özgürlük Teknikleri – parmak uçlarıyla belli noktalara vurularak uygulanan yöntem) önemsedim. Onu biraz değiştirdim. Sonra EMDR ile ilgilendim (Eye Movement Desensitization and Reprocessing – Göz Hareketleri Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme). Ağrı varken kendimi çok kötü hissettim. Vurmayı denedim. Bir anda ağrım kayboldu. Sonra işin detaylarına girdim.

İki kuşak Amerikan Bordlulara üç sıcak soru

Ahmet Şahin Kol (TAC '74), Ayşegül Öztürk (ÜAA '85), Fatmagül Yalman (ÜAA '81), Dilek Hürel (ACI '85), Deniz Cankat (ACI '81), Elif Avgen (ÜAA '85), Nurettin Cem Sönmez (TAC '84), Mücahit Emin Polat (TAC '78) ve Ebru Uluğ (ÜAA '87)... Hepsi Amerikan Bord Okulları'ndan mezun ebeveynler. Onlar gibi çocukları da Amerikan Bord Okulları'nda okudu. Artık içleri rahat; çünkü Alma Mater'leri her zamankinden daha güçlü.

				
		Ahmet Şahin Kol (TAC '74) Ben Silifkeliyim. Küçük bir kasaba olduğu için TAC'yi çok fazla bilen yoktu. Hem Galatasaray Lisesi'nin hem de TAC'nin sınavlarına girdim. İkisini de kazandım. Anneannemler İstanbul'da yaşadığı için Galatasaray Lisesi'ne yerleştim. Okulun açılmasını beklerken, TAC'den yedek listeden okulu kazandığım haberi geldi. Kayıtların kapanmasına iki gün kalmıştı. Biz apar topar, hiç düşünmeden otobüse atladık ve Tarsus'a, direkt TAC'ye gittik ve ben böylece kayıt oldum.	Ayşegül Öztürk (ÜAA '85) Benim hayalim ÜAA'ydı. En iyi geçen sınavım da ÜAA'nın sınavıydı. O zaman internet olmadığı için sonuçlar gazetede açıklanırdı. "Gazeteden önce belki açıklanmıştır" diye babam ve ağabeyim okula uğramış. Eve dönünce, "Başaramamışsın." dediler. Bütün bir geceyi ağlayarak geçirdim. Ertesi sabah diğer ağabeyim "Gel bir gazetelere bakalım" dedi. Bir baktım yedek listeden kazanmışım. İlk ismim de Fatma... Bu yüzden alfabetik olarak "F" harfi ile sıralanmışım. Yedekten bana sıra geldi ve oldu.	Fatmagül Yalman (ÜAA '81) Zaten ilkökul üçüncü sınıfta ÜAA'da okumaya karar vermiştim. Etrafımda o kadar çok ÜAA'lı vardı ki... Sınava girdim ve kazandım. Çok da olağanüstü bir şeymiş gibi gelmedi. Special C'de okudum. Bir sene evvel başlamıştım okula. Dolayısıyla, çok zevkli ve eğlenceliydi.
	Nasıl Amerikan Bord Okullu oldunuz?	Yasemin çalışkan bir öğrenciydi. Okulda da yüzde yüz burslu okudu. İmtihana girdi. Biz onun yüksek bir puan alacağını zaten biliyorduk. "Hangi okul olur?" diye sorduğumuz zaman, Yasemin hep "ÜAA" derdi. Kafasında burayı belirlemişti. İmtihana girdi ve çok iyi geçmedi. Yedekten yazıldı. "Başka bir okula gitmeyeceğim, ya eski okulumda kalırım ya da ÜAA'ya giderim" dedi. Bekledik, oldu.	Ece, SEV İlköğretim Okulu'ndaydı zaten. Ece'nin aklında zaten burası vardı. Kısmetmiş, oldu. Galiba kayıtların ikinci haftasında, sabah listeler açıklandı. 23 kişilik kontenjan vardı ve biz 46. yedektik. Sanki o sırada gelmeyenler uçarak gitti ve Ece'nin ismi okundu. Böylece kaydımızı yaptırdık.	Ben aynı zamanda Mezunlar Derneği Yönetim Kurulu'nda çalışıyorum. Dolayısıyla, çocuklarımız okula aşına vaziyetler; ama Can ÜAA'yı kazanmak konusunda kararlıydı. Çok doğru bir karar verdi. Biraz zorlanıyor mu? Evet, zorlanıyor; ama burası adaptasyon açısından zor bir okul değil.
	Çocuklarınız nasıl Amerikan Bord Okullu oldu? Bu süreç nasıl gelişti?	Bizim zamanımızda Amerikan Bord Okullu olmak bir ayrıcalıktı. Bizim kampüs içerisinde her şeyimiz vardı. Kulüpler, aktiviteler... Her aktivitenin başında da farklı kültürlerden öğretmenler vardı. Bu aktiviteler, bize bambaşka dünyaların kapılarını açtı. Bugün de hâlâ öyle... Diğer okullarda böyle kampüsler yok. Kampüs olayı çok çok önemli. İnsanlar aynı ortamı paylaşıp, aynı havayı teneffüs ediyor. Bence bu okulların avantajı bu.	Her kapıyı açan bir okuldan mezun olduğumu söyleyebilirim. Kızımın da aynı şansa sahip olmasını istedim. ÜAA'dan sonra Boğaziçi Üniversitesi'nde okudum. Sonra babama master yapmak istediğimi söyledim. O gazetede Koç Holding'in iş ilanını görmüş. Başvurdum, ama o kadar ilkel bir özgeçmiş hazırladım ki anlamam. Ertesi gün bana bir telefon geldi. "Ömer Koç ile görüştüreceğiz" dediler, böylece Koç Holding'de işe başladım, 11 yıl birlikte çalıştık. Her kapı okulun sayesinde açıldı.	ÜAA'da gördüğüm ve çok takdir ettiğim, hayatım boyunca da kullandığım bir takım çalışması ve dayanışma vardır. Yaralı parmağı iyileştirmek için hangi Amerikan Bord Okulu'ndan olunursa olunsun, öteki diğerinin elini tutar. Bu sadece bizim Amerikan Bord Okulları'na mahsus bir şey; çünkü biz çocukluğumuzdan beri arkadaşlarımızla paslaşmayı, onlara omuz vermeyi öğrendik. Hâlâ da öyle olduğunu düşünüyorum.
	Sizce bir çocuk neden Amerikan Bord Okullu olmalı?			

	 Dilek Hürel (ACI '85)	 Deniz Cankat (ACI '81)	 Elif Avgen (ÜAA '85)	
Nasıl Amerikan Bord Okullu oldunuz?	Hem Robert Koleji hem ACI'yı hem de İzmir Bornova Anadolu Lisesi'ni kazanmıştım. Yaşım küçüktü ve İzmir'deydik. Göztepe'de oturuyorduk. ACI da evimize bir durak uzaklıktaydı. Okulu kazanmış olmak muhteşemdi. Okul 100 kişi alıyordu. Hiç unutmuyorum, büyük bir hevesle baktım; okulu 22'nci siraдан kazanmıştım. Sonra ACI'ya kayıt yaptırıldık.	Bornova Anadolu Lisesi'nin ve ACI'nın sınavlarına girdim. İkisini de kazandım. Annem, Bornova Anadolu Lisesi'ne gitmemi daha çok istiyordu. Halbuki benim gönlüm ACI'daydı; çünkü kampüse âşık olmuştum. Sonunda babam noktayı koydu. Anneme, "Bırak kız nerede okumak istiyorsa orada okusun, mutlu olsun" dedi ve böylece ACI'ya başladım.	Beyoğlu'nda English High School for Girls vardı. Bu okula bir sürü sınavı geçtikten sonra memnun mesut girmiştim. Çok güzel gidiyor derken, okul Maarif'e devredildi. Bu sefer benim için sil baştan bir süreç başladı. Bu sırada da ÜAA sınavı açtı. ÜAA'ya orta birinci sınıftan başladım. Çok da güzel bir altı yıl geçirdikten sonra mezun oldum.	
Çocuklarınız nasıl Amerikan Bord Okullu oldu? Bu süreç nasıl gelişti?	Canberk, aslında ne istediğini biliyordu. Sınava girdi ve çok iyi bir puan aldı. ÜAA'ya asil listeden girdi. Hemen buraya geldik ve kayıt yaptırıldı. Canberk buraya kayıt yaptıran ikinci ya da üçüncü öğrenci. Başka bir okulda okumak istemedi. "ÜAA olursa olur, yoksa kendi okulunda kalacağım." gibi bir planı vardı.	Selin sınava girdi ve puanı iyiydi; ama bu yıl aynı puanı alan çok sayıda öğrenci vardı. Böyle olunca da beklemek gerekti. Bu yüzden, Selin önce Alman Lisesi'ne kayıt oldu. ÜAA için sıra bekliyorduk. Hatta okullar açıldı ve Selin Alman Lisesi'ne başladı. İki hafta gitti, geldi. ÜAA'da bir kişilik kontenjanın açılması ile birlikte ÜAA'ya girdi. Ben kendi okulumdan mezun olurken, şöyle bir dilekle mezun olmuştum: "İnşallah bir kızım olur ve benim okuluma gider." Dileğim gerçek oldu.	Dilara için aklımızda burası hiç yoktu. Altıncı ve yedinci sınıf SBS'sinde iddialı değildi. Birdenbire sekizinci sınıf SBS'sinde iki yanlış yapınca, "Bir dakika, ne oluyor?" dedik. Böyle olunca da ilk yerleştirmede tabii ki okula giremedik. İkinci yerleştirmede de yedeğe düştük. Yedekte 12'nci sırada olmamıza rağmen, başka bir okula da kayıt olduk. Gerçekten çok panik oluyorsunuz. Böyle heyecanlı bir süreç olacağını hiç düşünmemiştim.	
Sizce bir çocuk neden Amerikan Bord Okullu olmalı?	Ben kendi adıma, bu okulun bana verdiği en büyük özellik olarak şunu görüyorum: Her ortamda kendinize yeni bir hayat kurabiliyorsunuz. Bu okullar insana hem şartlara uymayı hem ayaklarını yere basmayı, hem de gerçekçi olarak etrafına bakıp, belli bir ortam oluşturmayı öğretiyor. Oğlum burada olduğu için çok mutluyum. Onun da aynı ümitle ve şevkle hayata atılacağına inanıyorum. "Depart to serve"ün, "serve" kısmını bizim dönemdekinden daha az yaparlarsa, daha iyi olabilir tabii (gülüyor).	Hem sosyal açıdan, hem de akademik olarak iyi yetiştiricileri için bu okullara girmeliler. Analitik yetiştiriciler ve çevreyle de iyi iletişim kurabilecekler diye düşünüyorum. Ayrıca, sorumluluk sahibi, ayakları yere basan ve biraz da mükemmeliyetçi bireyler olacaklar. Bence Amerikan Bord Okulları bu nedenle seçilmeli. Okula ilk girdiğimizde, hazırlık binasında bir yazı vardı: "Enter to learn; depart to serve". Biz bunu hayatımız boyunca yaşadık.	Bu okulun kampüsüne girip, okulun bahçesine baktığınız zaman bir ruh görürsünüz. Bu ruh, diğer okullarda yok. Amerikan Kolejleri'ne mahsus bir şey olduğunu düşünüyorum. Kızımın da bunu yaşaması gerektiğine inanıyorum.	

			
Nurettin Cem Sönmez (TAC '84)	Mücahit Emin Polat (TAC '78)	Ebru Uluğ (ÜAA '87)	
Tarsus Amerikan Koleji'ne 1977 yılında girdim. İstanbul'da diğer okullara girmeye hak kazanmama rağmen, ailem Tarsus'ta olduğu için TAC'yi tercih ettim.	Rahmetli babam Tarsus'ta uzun süre yöneticilik yapmış, okul değeri bilen, İngilizce'nin önemini kavramış bir insandı. Onun ısrarı ve bire bir bu konuya eğilmesi ile sınavı kazandım. Okula adımımı attığım an tüm dünyanın değiştiğini anlamıştım. Adeta soluksuz kalmıştım. Okuduğum yedi yıl boyunca çölün ortasında bir vahadaymışçasına farklı bir dünyada olaylara ve insanlara farklı bir açıdan bakmayı ve yaşamayı öğrendim.	Üsküdar Amerikan Kız Lisesi'ne 1980 yılında, çok da bilinçli olmadan, sınavı kazandım diye girdim.	Nasıl Amerikan Bord Okullu oldunuz?
	Asra, ilk olarak SEV'de TAC ile birçok ortak alanı olan kampüste çok neşeli ve renkli bir ortamda eğitime başladı. Sekizinci sınıfa geldiğinde aynı eğitim sisteminin devamı olan İstanbul gibi dev bir şehirde yeni arkadaşlıkların, keşiflerin, imkânların cazibesinin yanı sıra başarılı bir sınav sonucuyla Üsküdar Amerikan Lisesi'ne başladı.	Başlarda oğlumun ÜAA'ya gitmesini pek istemedim. Aynı sıkı disiplini ve aşırı çalışmayı onun da deneyimleyeceğine düşünerek oğluma kıyamadım. Ancak tercih zamanı geldiğinde Sinan öyle kararlı, azimli ve istekliydi ki fikrimi değiştirdim. Kayıt günü ÜAA'ya müthiş bir heyecanla 25 yıl sonra yeni bir başlangıç yapmak için geldim.	Çocuklarınız nasıl Amerikan Bord Okullu oldu? Bu süreç nasıl gelişti?
Ezbere dayanmayan iyi bir eğitim, çok iyi bir lisan ve sosyal yönden zengin bir çevrede, özgüveni yüksek bir şekilde yetişmek için bence bu okullar tercih edilmeli.	Çocuklarımızın uluslararası standartlarda, çağdaş, yaratıcı ve yeniliklere açık bir biçimde, kendine has kişilik özellikleri geliştirip, vizyon sahibi, inisiyatif kullanabilen, bilgili ve donanımlı, farklı bakış açılarına sahip yetişkinler olabilmesi için gençlerimizin Amerikan Bord Okulları'nda eğitim görmeleri gerektiğini düşünüyorum.	Kendi evladınız da sizinle aynı okula girince, o keyfi beraber paylaşmak için...	Sizce bir çocuk neden Amerikan Bord Okullu olmalı?

Dünyanın en pahalı üniversiteleri

Üniversite değerlendirme kuruluşu QS seçti. Dünyanın en pahalı üniversiteleri hangileri? Hangi ülkede lisansüstü eğitim görmenin bedeli ne kadar?

Dünyanın en pahalı üniversitelerinin hangileri olduğunu bilmek o kadar zor değil. İlk iki sırada, tahmin edeceğimiz gibi Harvard ve MIT (Massachusetts Institute of Technology) yer alıyor. Bu okullarda lisansüstü yapmak için istenen ortalama fiyat 40 bin dolar civarında.

Harvard'da herhangi bir dalda değil de doğrudan işletme yönetiminde lisansüstü, yani MBA yaparsanız, bu fiyatın 108 bin dolara kadar çıktığını söyleyelim.

Kamu üniversitesi olan Berkeley'de master yapmanın bedeliyse 26 bin dolar. Öğrenciler bu kadar parayı nereden mi buluyor?

ABD eğitim sisteminin en önemli ayaklarından birini burslar oluşturuyor. ABD'li üniversite öğrencilerinin yüzde 72'si burslu okuyor. Bir yönüyle tabii ki olumlu. Ama diğer yanıyla öğrencileri geleceğe ilişkin borçlandırdığı gerekçesiyle eleştiriliyor.

ABD'de yüksekokullarda ortalama fiyatları aşağıdaki tabloda görmek mümkün:

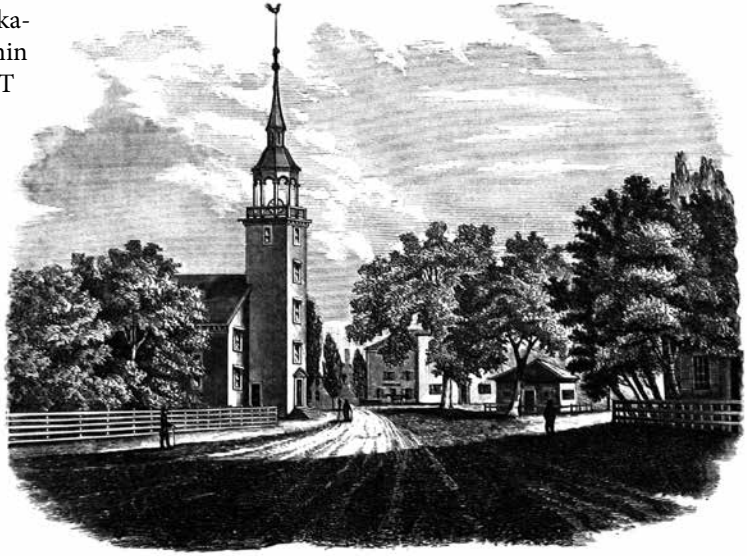
Community College'lar 2.700 dolar.

Kamu üniversiteleri 19.600 dolar.

Özel üniversiteler 27.200 dolar.

Eğer bu paraya ev kirası, yemek, sağlık sigortası ve ulaşımı dahil ederseniz, bu rakam kamu üniversitelerinde 28.100 dolar, özel üniversitelerde ise 37.000 dolar olarak gerçekleşiyor.

İngiltere'ye gelince... Yabancı bir öğrencinin Cambridge'de lisansüstü yapmasının bedeli yaklaşık 14 bin avro. Eğer Imperial College London'da okumak isterseniz, ödemeniz gereken para yılda 22 bin avroya çıkıyor. Kanada, Toronto Üniver-

Harvard Square in 1822.

tesi'nde ve Avustralya Ulusal Üniversitesi'nde okumanın bedeliyse aşağı yukarı aynı.

Anglosakson dünyasından çıkınca bizi farklı bir manzara bekliyor. Rakamlar çok daha makul.

İsviçre'de, Swiss Federal Institute of Technology'de master yapmak için 700 avro ile 1.400 avro arasında bir para harcamak gerekiyor. İsviçre vatandaşları olanla olmayan aynı parayı ödüyor.

Master'ını Japonya'da yapmak isteyenler için ise, Kyoto Üniversitesi'nde lisansüstü yapmanın bedeli 2.800 ile 5.600 avro arasında. Hong Kong'da da benzer fiyatlar geçerli.

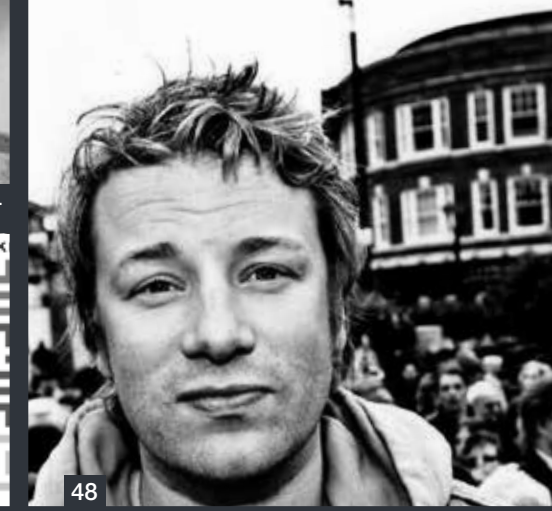
Avrupa'da Almanya'da master'ın bedeli aşağı yukarı İsviçre kadar. Danimarka ve Hollanda için de benzer rakamlar söz konusu.

Daha makulü var mı diye soranlara iyi bir habermiz var: İsveç Uppsala'da eğitim ücretsiz.

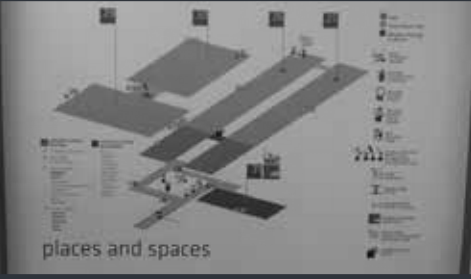

54

Jamie's MINISTRY OF FOOD

48

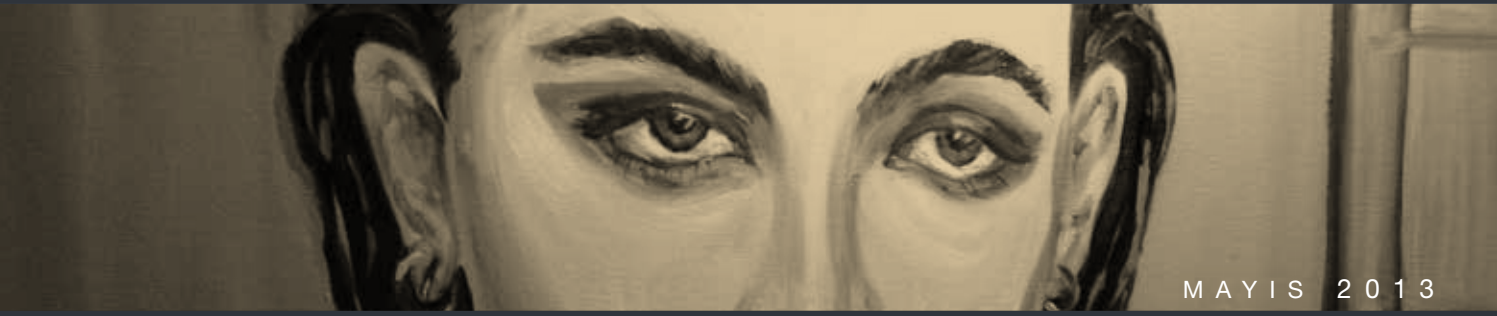

46

BOLOGNA
CHILD
BOOK
FAIR

44

BOOK FAIR

MAYIS 2013

Feza Erkeller
(ÜAA '73),
25 yıldan bu
yana yaşadığı
Londra'da açtığı
sergide kadınların
spor salonundaki
hallerini resmetti.
Erkeller Yüksel,
Üsküdar
Amerikan'dan
sonra Çapa
Tıp Fakültesi'ni
bitirmiş. *Taraf*
gazetesinden
Duygu Yazıcı'nın
kendisiyle yaptığı
röportajdan bir
özet sunuyoruz.

>>

44

teneffüs

teneffüs

Feza Erkeller Yüksel ÜAA'73

Soyunma odası resimleri

Londra'da sergi açmak zor mu?

Londra'da kendiniz galeri kiralayıp sergi açabiliyorsunuz. Bu da tabii ki masraflı ve zor. Zorlukları aşabilmek için aynı stüdyoda resim yapan dört kadın ressam bir araya geldik.

Serginizde spor salonundan yaptığınız resimler ağırlıkta...

On senedir bir spor salonuna üyeyim. Spordan önce ya da sonra karşılaştığım kadınlar çok dikkatimi çekiyordu. Hiç görmediğim iç çamaşırlar giyiyorlar, duş yaptıktan sonra dakikalarca süsleniyorlardı. "Bu kadınların resimlerini yapmalıyım" dedim. Streç (taslak) yapsam, fotoğraf çeksem kulüpten atılacaktım. Bir, iki gün dikkatle izledim ve dışarıda kahve içerken onların streçlerini yapmaya başladım. Aralarından tanıdıklarına teklif ettim. Kıyafetleri üzerlerinde olduğu sürece bana poz vermeyi seviyorlardı. Soyunma odasının resimleri böyle ortaya çıktı.

Erkeller Yüksel, sporcuları ve yarışları da resmediyor

Tarsus'ta yüzler sergisi

TAC 10. sınıf öğrencilerinden Kayra Cengiz ve Beste Uçan, "Yüzler" adlı sergilerini açtılar. Bu sergide, kendi yüzlerini tuval olarak kullandılar. Kendilerinin ve arkadaşlarının yüzlerini yüz boyama kalemleri ile değişik desenlerde boyadılar. Kayra ve Beste, 8 Mart günü Öğrenci Salonu'nda açılan sergide bu yaratıcı çalışmalarının fotoğraflarını sergilediler.

Londra Kitap Fuarı

15-17 Nisan tarihleri arasında düzenlenen Londra Kitap Fuarı'nda bu yıl "odak ülke" Türkiye'ydı. Türkiye'ye ayrılan bölümde stand açmak için seçilen 29 yayınevinden biri de SEV Yayıncılık oldu. SEV Yayıncılık telifi kendisine ait olan Redhouse Kidz ürünleri ile fuara katıldı. Böylece SEV Yayıncılık ilk kez bir uluslararası organizasyonda yer alma ve kitaplarını başka ülkelerdeki yayınevlerine tanıtmaya fırsatı buldu. Fuar süresince SEV Yayıncılık Londra'daki Türk elçiliği, Londra'da kurulu diğer Türk organizasyonları ve fuar organizasyon komitesi ile de yakın ilişkiler kurma fırsatı buldu.

Bonjour!

Fransızca konuşulan ülkelerde her yıl 20 Mart tarihi "Frankofoni Günü" adı altında çeşitli etkinliklerle kutlanır. TAC'nin Fransızca öğrenen öğrencileri, İkinci Yabancı Dil Bölümü'nün düzenlediği ve Fransızca dilinin önemini anlatan Frankofoni etkinlikleri çerçevesinde kulüp saatinde bir araya gelerek skeçleri ve şarkıları izleyicilerle paylaştılar.

Yalvaç Ural ilginç örnekler verdi

Yedi cüceler genetik kardeş miydi?

"İzmir SEV'de Paylaşım Günleri" etkinliğinin ilk bölümü, aralarında ev sahibi İzmir SEV'in öğretmenlerinin de olduğu, değişik okullardan eğitimcilerin, sınıfta gerçekleştirdikleri uygulamaları, izleyicilerle paylaştıkları iki ayrı oturum halinde yapıldı. Birinci bölümde, sunum sahipleri, çocuk kitaplarıyla ya da ilköğretim romanlarıyla öğrencileri nasıl tanıştırdıklarını anlattılar. İkinci

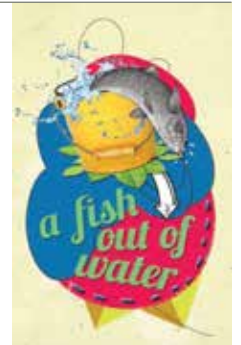

bölümde ise etkinlikte bu kez yazarlar ve çizerler 'sahneydi.' Necdet Neydim, İnci San, Nilay Yılmaz, Suzan Geridönmez, Sedat Girgin, Çiğdem Odabaşı, Müjdat Ataman, Osman Torun, Kerem Işık, Yalvaç Ural, Çiğdem Gündeş ve Ayda Ataman yuvarlak masa toplantılarında ve atölyelerde katılımcılarla keyifli çalışmalar yaptılar. Bugüne dek çocuklarla ilgili pek çok etkinliğe katılan Yalvaç Ural, yaptığı atölyede çocukların sorgulamaya çok açık olduklarını söyleyerek bunu görsel okuma ile desteklemenin önemine değindi. Ural "çocuklar çok yaratıcı, çok sorguluyor. Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler'i tartışırken bile bana, 'Yedi Cüceler genetik olarak kardeş mi yoksa sonradan mı bir araya toplanmışlar? Pamuk Prenses'in niye bir yardımcısı yok? Cüceler madende çalışmaya gidiyorlar ama ormanda maden olmaz ki. Maden olsa orman olmaz' gibi şaşırtıcı sorular soruyorlar," dedi.

IDIOMS FLASH CARDS

Deyimleri bilmeden İngilizceyi iyi konuşamazsınız

Yeni Redhouse Idioms Flash Cards setinde 50 İngilizce deyim, görseller ile birlikte sunuluyor. Her kartın üzerinde, deyim akılda tutmayı kolaylaştıracak bir görsel, arkasında ise deyim İngilizce tanımı ve örnek cümlesi bulunuyor. Orta ve ileri düzeyde İngilizce bilenler ile, her yaşta kullanıcının faydalanabileceği bir kart seti.

Bolognalı çocuk 50 yaşında

Bologna Çocuk Kitapları Fuarı, bu yıl 50. yılını kutladı. Yaş dönümü dolayısıyla sokaklar, dükkânlar, tezgâhlar, hemen hemen her yer çocuk kitaplarıyla doluydu. Redhouse Kidz Bologna'daydı. **Burcu ÜNSAL***

Her yıl İtalya'nın Bologna şehrinde düzenlenen Bologna Çocuk Kitapları Fuarı, bu yıl da 25-28 Mart tarihleri arasında ziyaretçilere kapılarını açtı. 75 farklı ülkeden 1200 katılımcının yer aldığı fuar, çocuk kitabı yayıncıları için sektörde çalışan diğer kişilerle tanışmaları ve dünyanın dört bir yanından gelen binlerce kitabı inceleyebilmeleri için eşsiz bir imkân sunuyor. Aynı zamanda, yazar ve çizerler çeşitli etkinlikler düzenleyerek, yayıncılarla yüz yüze görüşüp çalışmalarını paylaşabiliyorlar.

Bu sene 50. yılını kutlayan fuar için, yalnızca fuar alanında değil bütün şehirde birçok etkinlik düzenlendi. Özellikle çeşitli kitapçılar, kütüphaneler ve müzelerde yazarlar okurlarıyla buluştu. Üstelik dükkânlar da 50. yılın şerefine vitrinlerine çocuk kitapları yerleştirdi. Sokaklarda yürürken herhangi bir ayakkabıcı veya meyve sebze satan bir dükkânın vitrininde çocuk kitapları görebilmek mümkündür!

2013 yılı için İsveç, fuarın odak ülkesi oldu. Jürinin seçtiği 31 İsveçli çizerin resimleri sergi alanında ziyaretçilerin beğenisine sunuldu.

Dijital yayıncılık için de özel bir yer

ayrılan fuarda, bu sene özellikle bu alanda katılımcıların iki katına çıktığı dikkati çekiyor. “Çocuk Edebiyatı Dijitalleşiyor” başlığıyla bu konuda fuar boyunca birçok etkinlik düzenlenirken bir yandan da yayıncılar hazırladıkları uygulamaları ve e-kitapları tanıtmaya fırsatı yakaladı.

Fuar aynı zamanda yazarlar ve çizerler için de büyük olanaklar sunuyor. Her sene olduğu gibi çizerler, yayınevlerinin standlarında uzun kuyruklar oluşturarak resimlerini yayıncılara kendileri gösterdiler. Ayrıca sergi alanında 77 farklı çizerin resimlerini görmek mümkün. Biz de Redhouse ekibi olarak fuar sırasında *Canını En Çok Ne Yakar?* kitabının çizeri Roger Olmos’la tanışma şansını yakaladık. Okurlarının kitaplarını imzalayan Olmos, bizim için de yaratıcı imzalarından birini attı.

Çocuk kitabı yayıncıları için geniş bir yelpaze sunan fuar kuşkusuz bu sektörde çalışanlar için yılın en renkli dört günü anlamına geliyor. Ancak tabii ki her sene farklı kategorilerde verilen Bologna Ragazzi Ödülü’nü alan yayınevleri için fuar daha da renkli geçmiştir. İşte bu sene ödül alan bazı kitaplar:

En İyi Kurgu: Polonyalı yazar Iwona Chmielewska’nın yazıp resimlediği *Eyes (Gözler)* adlı kitap 2013’ün en iyi kurgu kitabı olarak seçildi. Görmenin önemini sembolik bir şekilde, çarpıcı

resimlerle anlatan yazar, bu kitapla ikinci Bologna Ragazzi Ödülü’nü almış oldu.

En İyi Kurgu Dışı: Bu yıl kurgu dışı kitaplar kategorisinde *Dictionnaire Fou du Corps (Vücutumuzun Çılgın Sözlüğü)* kitabı ödül aldı. Fransız yazar ve çizer Katy Couprie’in hazırladığı kitapta farklı resim teknikleri kullanılarak vücutumuzun nasıl çalıştığı gösteriliyor.

En İyi Yayınevi: 50. yıl şerefine özel olarak verilen bu ödül için farklı ve yenilikçi ürünleri ile dikkat çeken yayınevleri seçildi. Avrupa, Asya, Afrika gibi altı farklı bölgeye ödül verildi. Fuarda Kuzey Amerika bölgesinin en iyi çocuk kitapları yayıncısı olarak, Chronicle Books seçildi. Chronicle Books, Redhouse Kidz tarafından yayımlanan *Templeton İkizleri*’ni ortaya çıkaran ve yeni kitaplar için de işbirliği içinde olduğumuz bir yayınevi. (*Redhouse Kidz Editörü)

Jamie'den farklı bir eğitim

Herkes gelecek vadeden parlak insanlara eğitim verirken İngiliz aşçı Jamie Oliver, tam tersini yaparak loser'ları eğitiyor.

İnsanlar onu ilk önce kalabalık arkadaş gruplarına sofraya kurarken keşfettiler. Bir arkadaşları telefon ediyor. "Maçtan çıktık. Açız. Yarım saate sendeyiz," diyor. Söz konusu olan 8-10 kişilik bir grup. Jamie onlara yarım saatte bir sofraya hazırlıyor ki... Üstelik sıfırdan, sadece evdeki sıradan malzemeyle. Jamie sonunda bu mizansenleri bırakıp işe sosyal boyut katmaya başladı.

SEBZE OPERASYONU

İngiltere'nin en yoksul kasabalarını buldu, oradaki okullara gitti ve oralarda çocuklara verilen son derece sağlıksız yemekleri düzeltmek için kolları sıvadı. Öğretmenlerle, yemek şirketi sahipleriyle, mutfak görevlileriyle, yerel siyasetçilerle görüştü. Bir gün çocukları başına topladı. Elini bir torbaya daldırıp bir sebze çıkardı. Her bir sebze için, "bu nedir?" diye sordu. Pırasa, enginar, kereviz... Çocuklar havuç ve patates haricinde hiçbirini bilmeyince bu kez kartondan bir logo çıkardı ve bunun ne olduğunu sordu. "Pizzzzzaaa" diye bağırarak çocukları alıp çevredeki sebze bahçelerine götürdü. Bütün öğrencilere sebze toplattı, bunları büyük çadırlara kurulu büyük mutfaklarda çocuklara pişirtti. Büyük kazanları ve çadırları da İngiliz ordusundan ödünç aldı.

ÇOCUKLARIN KALBİNİ KAZANMAK KOLAY DEĞİL

Sonuçta ne mi oldu? Jamie kimseyi de memnun edemedi. Çocuklardan bir kısmı, "biz sebzeden ve senden nefret ediyoruz," diyerek ağlamaya başladı. Anneler, "biz çalışıyoruz, akşamın bir saatinde eve gelip yemek yapamayız," dediler. Okul mutfağında çalışanlar "eskiden paketleri açıp yiyecekleri çocukların önüne koyduklarını, şimdi bezelyeyi, fasulyeyi, kereviz soymak, ayıklamak durumunda kaldıklarını" söylediler. Fazla mesai istediler. Aralarında, "yetiştiremiyorum" diyerek ağlayanlar da oldu. Ama en farklısı şuydu: Hep, bir yere gelmesi beklenen, yetenekli insanlara eğitim, başarılı öğrencilere burs verilir ya...

Jamie bunun tam tersini yaptı. İngiltere'de aşçılık okumuş ama bir türlü iş bulamayan "loser"ları bir araya topladı, onlara yeniden aşçılık kursu vermeye başladı. Bütün bunları yaparken Londra'daki lüks restoranını hiç aksatmadı.

Jamie's
**MINISTRY
OF FOOD**

Bu eserlere Redhouse ruhu yansdı

Çocuk kitabı dendiğinde akla gelen ilk isimlerden olan Tülin Kozikoğlu (ÜAA '86), Redhouse Kidz'den çıkan dört kitaplık serisi için, “inanılmaz bir sinerji yaşadık. Aynı ekolden gelmiş olmanın bir ayrıcalığı var,” diyor. Kozikoğlu ve SEV Yayıncılık A.Ş. Şirket Müdürü Ebru Şenol, Meraklı Gezginler serisine dair süreci anlatıyor.

1 830'larda, “Amerikan Bord Neşriyat Dairesi” adıyla kurulan ve Türkiye’de kesintisiz faaliyet gösteren en eski yayınevlerinden biri olan Redhouse’un tarihi boyunca, cesaret ve vizyon sahibi birçok Batılı yöneticisi oldu. Yayınevinin sözlükler dışında edindiği diğer bir misyon da, çocuklara ve gençlere yönelik çalışmalar yapmakta.

İlk çocuk kitaplarını 1950’lerde yayımlayan Redhouse, yabancı eserleri Türkçeleştirerek işe başladı. 1980’lerde ise ebeveynlerin ve eğitimcilerin kitaba bakış açısını değiştirmek için çeşitli stratejiler oluşturdu. “Türkiye’de kitap, heyecan verici yeni fikirlere ve maceralara açılan bir pencere değil, bir eğitim aracı olarak görülüyor” düşüncesiyle, bu kez de gazetelere ilanlar vererek ‘yerli yazar-çizer avı’na çıktı. Bugün çocuk edebiyatının önde gelen isimlerinin bir çoğunun yolu 80’li yıllarda Redhouse’tan geçti. 1999 yılında çocuk kitaplarına ara veren yayınevi, 2006 yılında bu kez Türk yöneticilerle tekrar kolları sıvadı ve Redhouse Kidz adıyla çocuklarla buluştu. Üstelik birbirinden çarpıcı, estetik harikası Batılı kitaplarla çıktı karşımıza.

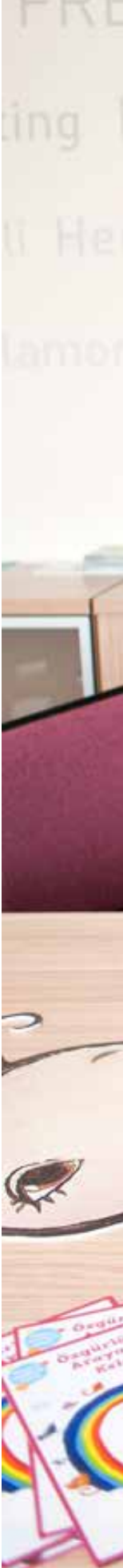
Bu yabancı kitapların ardından, geçtiğimiz yıl yayınevinin kaptan koltuğuna oturan İzmir Amerikalı Ebru Şenol, yayınevinin 1970’lerde yaptığı gibi, Türk yazar ve çizerlerin ortak çalışmalarına

yönelme kararı aldı. Ve kapısını ilk çaldığı yazarlardan biri elbet bir Üsküdar Amerikalı oldu: Tülin Kulluk Kozikoğlu.

MERAKLI GEZGİNLER SERİSİ

2010 yılından bu yana çocuk kitapları yazar Kozikoğlu yayıneviyle çalışmalarını bakın nasıl anlatıyor: “Redhouse Kidz benden kitap isteyince çok mutlu oldum, çünkü tam da istedikleri gibi bir proje vardı elimde... Parmak sallamadan, çocukları eğlendirerek, hikâyenin içinde ilerlerken çocuğa hissettirmeden bilgi veren, eğiten bir dörtlü serisi: Meraklı Gezginler serisi.”

Yayınevinin Şirket Müdürü Şenol, devam ediyor: “SEV Okullarının know-how’unu kullanarak yaratıcı okuma etkinlikleri geliştirebileceğimizi düşündüğümüz için bu proje çok ilgimizi çekti. Eğitim koordinatörlerimizle beraber kitapların 1.-3. sınıflarda kullanımı için kılavuzlar geliştirdik. İlk iki kitapta çeşitli gündelik hayat mekânları tanıtılıyor çocuklara, üçüncü kitapta dünya üzerindeki ilginç köşeler, son kitapta ise mevsimler. İlk iki kitabın içinde kahramanlar çeşitli kapılarla veya pencerelerle karşılaşıyorlar ve o pencereler açılınca da arkalarında sakladıkları mekânları gösteriyorlar okura. Üçüncü kitapta bir dürbün uzaklara; okyanus, kutup, çöl, tropik orman gibi görmedikleri yerlere götürüyor çocukları. Son kitapta da bulut-

Tülin Kozikoğlu, Yazar

Ebru Şenol
SEV Yayıncılık A.Ş.
Şirket Müdürü

lar aracılığıyla mevsim mevsim geziyor okur. Tabii, tüm bunlar bir öykü çerçevesinde gerçekleşiyor. Anlayacağınız, edebi tadından ödün vermeden bilgi sunan bir seri Meraklı Gezginler.”

KAPILAR, PENCERELER, DÜRBÜN VE BULUTLAR

Kozikoğlu kitapların interaktif olarak tasarlandığından bahsediyor: “Yaratıcı okuma yapmak için illa ki öğretmen olmaya gerek yok. Anne-babalar da evlerinde bu kitapları aynı şekilde kullanabilirler, çünkü kitapların tasarımı buna imkân veriyor; sorgulayarak, tartışarak, oynayarak, eğlenerek okunabilir bu kitaplar. Bu seri, kızım ile oynadığım bir oyundan yola çıkarak yazıldığı için kitapların tasarımı da oyunlu olsun istedim. İlk kitapta tırtılımız yemeğini ararken karşısına kapılar çıkıyor ve okur da gerçekten elleriyle iki kanatlı bir kapıyı açarcasına sayfaları sağa ve sola açıyor. Kapılar (yani sayfalar) açılınca karşısına kapının ardındaki mekân, dört sayfalık bir görsel olarak çıkıyor. Böylece çocuğun karşısında gördüğü mekânın içine zihnen girmesi kolaylaşıyor diye düşünüyorum. Kendisini gerçekten o kapıdan içeri girmiş gibi hissediyor ve bu da öyküyle özdeşleşmesine yardımcı oluyor. Aynı şekilde, ikinci kitapta bir pencerenin iki kanadı, üçüncü kitapta dürbün, son kitapta ise bulutlar açılıyor iki yana.”

Bunca mekânı çocuklarla buluşturan serinin görselleri de elbet metinleri kadar önemli. Ne de olsa çocukların tüm bu mekânları gözlerinde en ince detayına kadar canlandırmalarına yardım edecek, onları bu diyarlarda gezdirecek, bu sihirli gezilerde karşılaşacakları canlılarla tanıştıracak, rengârenk hayallere dalmalarını sağlayacak bir çizer bulmak pek de kolay değil. Serinin çizeri İngiltere’de yaşayan bir Türk: Burcu Musselwhite. Üstelik senelerce ilkokul öğrencilerine resim öğretmenliği yapmış, şimdi de çizerliğin yanı sıra İngiltere’de öğretmenlik yapıyor Musselwhite. Belki de bu sebeple çocukların yüreklerine tam on iki den ulaşmayı başarıyor. Gözlere şenlikler sunan renk kullanımı ve birbirinden sevimli karakterleriyle kalpleri fethediyor.

İşin ilginç yanı, bu serinin oluşması sırasında çizer, yazar ve editörün birbirlerini hiç görmemesi. Tüm iletişim internet üzerinden gerçekleşiyor. İngiltere-Türkiye hattında mesajlar, resimler, metinler uçuşuyor. Fakat hiçbir sorun yaşanmadan, işler tıkır tıkır yürüyor. Kozikoğlu bunu Redhouse

kültüründeki titizliğe, kalite anlayışına ve çalışanlar arasındaki uyuma bağlıyor. “Redhouse ruhu yansıdı bu eserlere. İnanılmaz bir sinerji yaşandı. Aynı ekolden gelmiş olmanın, aynı dili konuşmanın bir ayrıcalığı var. Okulun bize zamanında verdiği ve şu an Redhouse’ta da birebir uygulanan kalite anlayışı, çalışan ve müşteri memnuniyetine verilen önem ve bütün bunları içeren o paketin farkını yoğun şekilde hissettim,” diyor Kozikoğlu.

BİZİM İŞİMİZ TAILOR MADE

Şenol ise, “Yayinevi olarak çok özen gösterdik, çok uğraştık. Aslında her kitabımız için çok uğraşıyoruz. İngilizlerin deyişiyle, ‘Tailor Made’ iş yapıyoruz. Hepimiz bu kitaplar için çok çaba sarf ettik; yazar, çizer, editör ve grafik tasarımcı... Böylelikle bu serinin hak ettiği ilgiye ulaştığını düşünüyorum. Bu aslında verdiğimiz emeğin karşılığında almamız gereken bir sonuçtu ve biz de bunu elde ettik,” diyor ve ekliyor: “Serinin ilk kitabı beş ay içerisinde ikinci baskıya girdi. Resimli çocuk kitapları için bu bir rekor sayılabilir.” Bu başarı elbet herkesin hoşuna gitmiş ve ekip yeni projelerle haşır neşir olmaya başlamış bile. Sırada yazarın yeni bir serisi var. Bu kez illüstrasyonları Sedat Girgin yapıyor. Leyla Fonten adında yaşlı bir kadının evinde yaşayan, birbirinden farklı kişiliklere sahip dokuz ayrı hayvanın komik maceralarını anlatan bir seri bu. Leyla Fonten, La Fontaine’in torununun torununun torunu. Öykülerde La Fontaine masallarına gönderme var, ama onlardan farklı olarak, bilge ses esprili bir ses olarak kendisini gösteriyor.

YAZI YAZMA YETENEĞİ ALLAH VERGİSİ DEĞİL

Bütün bu öykülerden çıkan sonuç, Tülin Kozikoğlu'nun son derece üretken oluşu. Bu özelliği nereden geliyor? Acaba iyi yazmak Allah vergisi bir yetenek mi? Kozikoğlu, yazı yazmanın bir mühendislik olduğunu söylüyor. 'İlham geldi, ben de yazdım' şeklindeki açıklamalara katılmadığını da sözlerine ekliyor. Sözü kendisine bırakalım: "Yazı yazmak için elbette heves gerekiyor; belki buna ilham demek mümkün ama esas olarak yazı yazmak teknik bir iş. Doğuştan yetenek lazım mı diye sorarsanız, ben okul çağlarında edebiyatla ilgisi olan, yazan, çizen bir çocuk değildim. Otuz beşimden sonra eğitim alarak, çok okuyarak ve azimle çalışarak oluşmuş bir yazarlığım var."

Tülin Kozikoğlu, yazı yazmanın öğrenilebildiğine inandığı için olsa gerek, çocuklara yönelik yaratıcı yazı atölyeleri düzenliyor. Ülkemizde çocukların daha çok okuması için çeşitli çalışmalar yürütülmesine rağmen, daha iyi yazı yazmak için herhangi bir çaba sarf edilmediğinden yakınıyor. "Oysa okumak ve yazı yazmak el ele yürüyen iki sevgili gibidir," diyor. SEV Okullarında verdiği, 'Keyifle Okuyorum-Özenle Yazıyorum' isimli 10 haftalık atölye çalışmasında çocuklarla yazarlık sırlarını paylaşıyor. Öykü yazmanın tekniklerini öğrettiği bu çalışmada çocuklara hikâyeyi bir matematik problemi gibi düşünmelerini öğütlüyor. "Nasıl matematikte toplama, çıkarma, çarpma ve bölme kullanarak problem çözüyorlarsa, burada da benzer bir durum var. Hikâye kurgulamak; karakter,

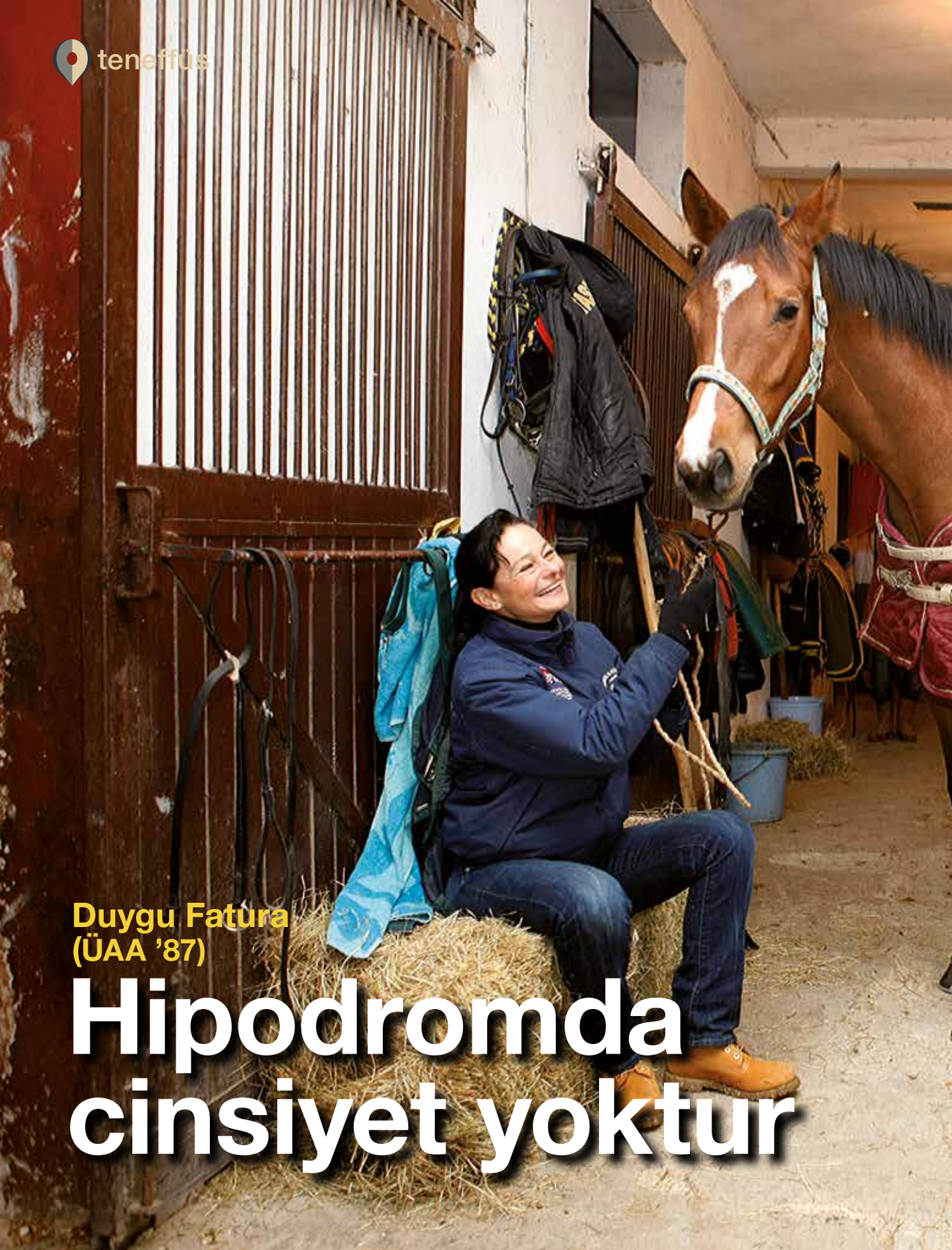
mekân, sorun ve çözüm dörtlüsünü kullanarak mümkün. Kurguyu oluştururken bu dördünü nasıl etkili bir şekilde kullanacaklarını öğretiyorum. Ve bunu oyunlarla, etkinliklerle, gülerек, eğlenerek yaptırıyorum. Böylece yazı yazmanın zorlayıcı ve sıkıntılı değil, eğlenceli ve yaratıcı yüzünü gösteriyorum. Ve bunu yaparken, işlediğimiz konu her ne ise, onu en iyi şekilde uygulamış yazarların kitaplarını örnek olarak okuyorum. Böylece, okumakla yazmanın ayrılmaz bir ikili olduğunu görüyorlar."

Anlaşılan, yarının çocuk kitapları yazarları bu atölyelerden çıkacak. Kim bilir, belki bu derslerle yetişen çocuklar, tıpkı Kozikoğlu'nun Meraklı Gezginler serisindeki minik tırtıl gibi bir kelebeğe dönüşecek ve özgürlüklerini ararken yepyeni diyarlara yelken açacaklar.

Duygu Fatura
(ÜAA '87)

Hipodromda cinsiyet yoktur

Duygu Fatura'nın dünyası atlar. O kadar ki, öğretmenleri yılın memorandasında her mezun öğrencinin 30 yıl sonra ne yapacağı konusunda tahminlerde bulunmuşlar. Fatura'ninkinde şunlar yazılmış: "At yetiştiriyor, at biniyor, atlarla uğraşıyor. Meslek olarak veterinerliği seçecek."

Duygu Fatura bir at tutkunu olarak ÜAA'dan mezun olmuş. Okulu bitirince Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ne girmiş. Fakülte bittikten sonra yedi yıl Bursa'da kalmış, atlarla uğraşmış. "Veteriner fakültesi, hep atlarla ve hayvanlarla olabilmek için bir yoldu benim için" diyor.

ATLARLA GEÇEN ÇOCUKLUK

Atlarla tanışması dedelerinin çiftliğinde olmuş. "Sekiz – dokuz yaşlarındayken hayalim hep yarış atlarına binmekti," diyor. Ama ailesi bu yarış merakını hiçbir zaman onaylamamış.

Yarışlara katılmak mümkün olmayınca, Fatura engel atlama ve binicilikle uğraşmış. Bu branşlarda milli takıma kadar yükselmiş; fakat büyüyüp, biraz daha bağımsız hareket etmeye başladığı dönemde kendini hipodromda bulmuş. Yani, dokuz yaşındaki hayallerini ancak 35 yaşından sonra gerçekleştirebilmiş.

Duygu Fatura, şimdi, Türkiye'nin en iyi ekürisinin sahibi olarak nitelendirdiği Selman Taşbeki'nin asistanlığını yapıyor. Kendi atları da var, Taşbeki'ninkiler de... Kendisinden atların karakterini anlatmasını istiyoruz. "Nasıl ki insanların farklı karakterleri var; atların da öyle," diyor ve ekliyor: "Son dönemlerde genç atlarla uğraşıyorum. Daha riskli ama daha keyifli. Sanki çocuk yetiştirir gibi, ona bir birey olarak karakterine uygun şekilde davranıyorsunuz. O da kendi karakterine göre size cevap veriyor."

Peki atı tanımak ve atın da onunla ilgili kişiyi tanınması bir süreç değil mi? Söze Fatura'ya bırakıyoruz: "Eğer at biniyorsanız, bir atı tanımak çok zamanınızı almıyor. Tabii en büyük avantajım bu. Örneğin Selman Bey gibi daha usta insanlar, dışarıdan da bazı şeyleri görebiliyor ama benim atın üstüne çıkıp, karakterini analiz etmem gerekiyor."

Duygu Fatura, öngörülerinin genelde tuttuğunu söylüyor: "Bu at dürüst mü, sinirli mi, ileride ne gibi yarışlar yapacak... Çünkü bazısı biraz problemli oluyor. Onlara biraz daha toleranslı davranmak gerekiyor. Bazısı ise, çok dürüst oluyor ve

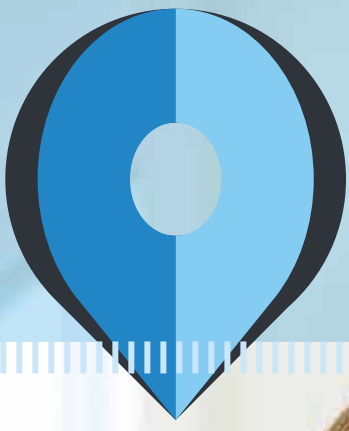
yapabileceğinin en iyisini yapıyor."

Duygu Fatura, at üzerinde röportajlarıyla ünlü. "Bu, yurtdışında büyük yarışlarda hep yapılan bir şey," diyor. "Biz de seyrederek ve çok hoşumuza giderdi. Yasin Ekinci, o dönem TJK Başkanı idi. Benim de binicilik kariyerimi bildikleri için böyle bir teklifle geldiler. Ben de seve seve kabul ettim. Bir sezon boyunca açık yarışlardan sonra sıcakta at üzerinde jokeylerle röportaj yaptım ve inanılmaz ilgi çekti."

Peki çevresinde kendisinden başka at binen, at yetiştiren başka kadınlar var mı? Fatura, "Niyetlenen çok arkadaşım oluyor ama devam etmiyorlar," diyor. Arkasından ekliyor: "İnanın hipodromda cinsiyet ayrımı diye bir şey yok. Orada kimse beni, bir kadın olarak görmüyor."

ÜSKÜDAR AMERİKANLILAR BİRBİRLERİNİ BİLİR

Tarabya'da oturduğum bir gün, işyerime gitmek için siteden çıktım. Yaşlıca bir hanım durakta otobüs bekliyordu. Durdum ve gideceği yere kadar bırakabileceğimi söyledim. Hanımefendi bindi ve konuşmaya başladık. Torununun öğrenci toplantısına gittiğini söyledi. Torunu ve eğitim sisteminden konuşmaya başladık; o hanım ile konuşurken onun ÜAA'lı olabileceğini düşündüm. Anlattığı şeyler benim yaşadıklarımı andırıyordu. Sonra hangi okuldan mezun olduğunu sordum. mezun olduğunuzu tahmin ettim," dedim.

forum

İnovasyon nedir, ne değildir?

Son zamanlarda bir iş dergisini veya kitabını açtığımızda, internette dolaştığımızda, TV'deki bir ekonomi programını izlediğimizde, arkadaş ortamlarında yeniliklerden, yaratıcılıktan bahsettiğimizde karşımıza hep aynı kavram çıkıyor: İnovasyon. Peki nedir bu inovasyon?

Ali Özgenç TAC '72

İnovasyon, dünya iş liderlerinin gündeminin üst sırasına oturdu. IBM'in 2004 yılından beri dünya çapında yürüttüğü araştırmalarında CEO'lar inovasyonu gündemlerinin ön sırasına alıyor. Global McKinsey araştırmasına katılan tepe yöneticileri, bugünün iş dünyasında değişimin hızlanan temposuna etki eden en önemli faktörün inovasyon olduğu düşüncesinde. Price Waterhouse Coopers'ın yaptığı bir araştırmada da, Amerika'nın en hızlı büyüyen özel şirketlerinin üçte ikisinin CEO'ları inovasyonun şirket çapında bir öncelik olarak gördükleri ve iş sonuçları üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu söyledi. Geçen yıl düzenlenen ve belki de bugüne kadar Türkiye'de gerçekleştirilen en kalabalık katılımlı kongre olan Türkiye İnovasyon Haftası da Türkiye'de inovasyon konusuna olan ilgiyi ortaya koydu.

İNOVASYON NEDİR?

İnovasyon, yeni fikirleri kullanarak veya mevcut bilgileri çok farklı yollarla uygulayarak ticari bir yara-ra dönüştüren önemli bir değişiklik sağlama olarak tanımlanabilir. Yeni fikirleri şirket çalışanları üretebileceği gibi, müşteriler veya tedarikçiler yoluyla da yeni fikirlere ulaşılabilir. Ayrıca, tamamıyla dışarıdan alınacak fikirlerle de inovasyon yapılabilir.

İnovasyon, bazen yaratıcılıkla karıştırılıyor. Yaratıcı fikirler önemli, ancak işin sadece bir kısmını oluşturuyor. Bunları alıp projelendirmeniz ve ticarileştirmeniz gerekiyor. Elle tutulur bir yarar olmadan inovasyondan bahsedemeyiz. Bir karışıklık da inovasyonu Ar-Ge'ye eşit zannetmekten geliyor. Oysa inovasyon Ar-Ge'nin çok ötesinde, bütün şirketin mobilize edilebileceği teknik alanların dışına taşan bir konu. Ürün, hizmet, süreçler, pazarlama, müşteri deneyimi, iş modeli gibi birçok alanda inovasyon yapılabilir.

İnovasyonun pahalı olması da gerekmez. Düşük bütçelerle birçok deneme yapılabilir ve ilerle-

Hayvanların tarım için kullanılması, kanalizasyon sistemleri, otomobil, matbaa, para, penisilin, TV, telefon, internet, kredi kartı, bilgisayar, konteyner taşımacılığı, şehirlerin aydınlatılması, fotoğraf makinesi ve bugün kullanmaktan mutlu olduğumuz, hayatımızı kolaylaştıran her şey zamanında bir inovasyondur. Bugün bunları inovasyon olarak görmüyoruz, çünkü kanıksadık.

me kararları adım adım verilebilir. Önemli olan daha az yatırımla daha çok inovasyon yapabilmektir. İnovasyon, aslında yeni bir kavram değil. Bugün günlük hayatımızın bir parçası olan birçok ürün ve hizmet, zamanında birer inovasyon olarak ortaya çıkmışlardı. Hayvanların tarım için kullanılması, kanalizasyon sistemleri, otomobil, matbaa, para, penisilin, TV, telefon, internet, kredi kartı, bilgisayar, konteyner

taşımacılığı, şehirlerin aydınlatılması, fotoğraf makinesi ve bugün kullanmaktan mutlu olduğumuz, hayatımızı kolaylaştıran her şey zamanında bir inovasyondur. Bugün bunları inovasyon olarak görmüyoruz, çünkü kanıksadık. İlk yapandan sonra taklitleri çıktı, patentleri sona erdi. İşin özü, her inovasyon bir süre sonra sıradanlaşır. Bu nedenle, şirketler açısından önemli olan bir kerelik inovasyon gerçekleştirmek değil, inovasyon yeteneğini şirkete kazandırabilmektir.

İnovasyon, hem yaratıcı fikirlerden ticari fayda yaratma sürecine hem de bu sürecin sonucunda ortaya çıkan yeni ürünlere, hizmetlere veya iş modellerine verilen addır. Yani, aynı kelime hem

inovasyon sürecini hem de bu sürecin ürünlerini adlandırmakta kullanılıyor. Bu nedenle de, bugüne kadar çok iyi bir Türkçe karşılığı bulunamadı.

İnovasyon, eskiden bir dâhinin tek başına bir şey icat etmesi veya akıllı birinin bir fikri alıp ticari faydaya dönüştürmesi olarak görülüyordu. Gerçekleşebilmesi için parlak zekâlı biri, biraz tesadüf, biraz da şans gerektiren bir olaydı. Artık bunun böyle olmadığını biliyoruz. İnovasyon, tekrarlanabilir, sistemleştirilebilir ve şirketlerin yapısına yerleştirilebilir bir süreç.

NEDEN İNOVASYON?

Ne oldu da inovasyon gelip bütün dünyada, bunca önemli iş liderinin gündeminin başına oturdu? Gelişen teknolojiler mesafeyi anlamsız hale getirdi. VOIP denilen teknoloji sayesinde bedava veya bedavaya yakın telefon görüşmeleri, cep telefonları ile kişilere dünyanın herhangi bir yerinde ulaşabilme, birçok işin internet üzerinden görülebilmesi ve birçok hizmetin coğrafyadan bağımsız olarak alınıp verilebilmesi... Bütün bu gelişmeler sonucunda hem milyonlarca yeni insan global iş havuzuna katıldı hem de insanların kolayca iş bir-

liği yapabilmesi yeni fikirleri patlattı.

Globalleşme, yeni pazarlar ve yeni üretim merkezleri yarattı. Başta Çin ve Hindistan olmak üzere, Asya ülkeleri üretim ve hizmet merkezleri olarak ortaya çıkmaya başladı. Bu ülkeler giderek kendileri için biçilen “düşük katma değerli” işler tanımının dışına çıkmaya ve kendi “marka”larını yaratmaya başladı. Dünyada ekonomik faaliyetin ağırlığı batıdan doğuya kaymaya başladı.

Değişen yaşam tarzları ve beklentiler sosyal bir değişimi ortaya çıkardı.

Gelişmekte olan ülkelerde de potansiyel tüketiciler artık ihtiyaçlarının karşılanmasını beklemeye başladı. Aynı zamanda, dünya çapında tüketiciler sosyal ağların parçası olmaya başladı. Bilgiye ulaşım kolaylaştı, bilginin kullanımı serbestleşti.

Artık birçok bilgi parmak ucunda. Dünyanın herhangi bir köşesinden isteyen, istediği zaman, istediği kapsamda bilgiye, çoğu da bedava olmak üzere kolaylıkla ulaşabiliyor. Şirketler gibi tüketiciler de artık daha bilinçli ve bilgili hale geldi. Birçok mal artık satılmıyor, tüketiciler tarafından ne istediği bilinerek alınıyor.

Dünyadaki bu gelişmeler, gerek şirketler gerekse de kişiler için “ayrıt edilebilme”yi elzem hale getirdi. Bir dönem, kaliteli ürün ve kaliteli hizmet ile sağlanabilen bu farklılık, tüketicilerin artık kaliteyi her üründe ve hizmette zaten bulunması gereken “hijyenik” bir faktör olarak görmeleri ile artık sağlanamaz oldu.

General Electric’in şirkette inovasyon çağını başlatan CEO’su Jeff Immelt, Batılı şirketlerin bir “emtialaşma cehennemi” ile burun buruna olduğunu söylüyor. Bilgi çağından, kavram çağına geçişin habercisi *Yeni Bir Akıl* kitabının yazarı Daniel Pink de ürün bolluğu, Asya ülkelerinden gelen rekabet ve otomasyon faktörlerinin ekonomide yaratıcı insan tipini ve inovasyonu ön plana çıkardığına dikkat çekiyor.

Herkesin aynı ürünler, aynı hizmetler ve giderek azalan kârlılıklar ile kıyasıya rekabet ettiği bu “aynılaşma” batağından çıkışın tek yolu, sürekli fark yaratma yeteneğine kavuşabilmek, bu yeteneğe kavuşmanın tek yolu da inovasyon olarak görünüyor, çünkü kalite / maliyet ekseninde yapılan rekabet, “dibe yarış” sonucunu getiriyor ve bu yarışın kazananı yok. Bu nedenle şirketler, hem bu sıkışıklıktan kurtulabilmek hem de bugün müşteri olmayan bir kesime ulaşabilmek için inovasyona sınırsız sarılıyor.

Şirketlerin kontrolü dışındaki bu trendlerin ötesinde inovasyonun öğrenilebilir, sistemleştirilebilir ve tekrarlanabilir olduğu anlaşıldı. Böylece, inovasyon yönetilebilir hale geldi. Eskiden inovasyonun bazı zeki insanların tekelinde olduğu zannediliyordu. Oysa zeki, mucit diye anılan kişiler de örneğin, Edison da geniş bir grupla çalışmıştır. İnovasyonun şanslı tesadüflerin sonucunda ortaya çıktığına inanılıyordu. Böyle örnekler olduğu halde inovasyonların çoğu belli bir amaca doğru çalışarak gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, inovasyon projelerinde isabet oranlarının düşük olduğu kanaati vardı ve bu aslında geçmişte doğru idi. Şu anda ise, bu oran yeni proje yönetim metodolojileri ile çok daha yüksek.

Son yıllarda inovasyon metodolojisiyle ilgili bilgi dağarcığında önemli gelişmeler oldu. Müşterilerin ruhunu okumada yeni teknikler gelişti. Experimentasyon ve simülasyon teknikleri, çağdaş fikir yönetimi metodolojileri, inovasyon için iş birliği platformları, ortamları geliştirildi. İnovasyonu destekleyen yetenek yönetimi ve bilgi teknolojileri

altyapısının nasıl olması gerektiği çözüldü. Bütün bunlardan ötürü bugün inovasyonu yönetebileceğimizi biliyoruz.

Bir şirkette inovasyonu kendi haline ve şansa bırakmak şirket için önemli bir kayba yol açar. Bu, şirketteki bir potansiyelin boşa gitmesi ile eşanlamalıdır. Farklılaşabilmek için inovatif olmanın gereği açık. İnovasyon yönetimi ise, inovasyondan iş sonuçlarına, fikirden nakite giden yolu çizen metodolojik bir yaklaşım.

Şirketlerin çoğu maalesef inovasyonu nasıl yönetebileceklerini ve nasıl iş sonuçlarına dönüştürebileceklerini bilmiyor. İnovasyonu yönetebilmek için müşteri içgörüsü oluşturmaktan inovasyonu destekleyecek liderlik tavırlarına, şirket süreçleriyle entegre olacak inovasyon süreçlerine, şirket için doğru inovasyon ölçütlerine, inovasyon araçlarına, teşvik mekanizmalarına, fikir yönetiminden inovasyonu destekleyen yetenek yönetimine, kendi içinde tutarlılık taşıyan bir inovasyon sistemine gerek var. Böyle bir sistemin bir şirkette var olup olmadığını anlamak için şirket yöneticilerine ve

Artık birçok bilgi parmak ucunda. Dünyanın herhangi bir köşesinden isteyen, istediği zaman, istediği kapsamda bilgiye, çoğu da bedava olmak üzere kolaylıkla ulaşabiliyor. Şirketler gibi tüketiciler de artık daha bilinçli ve bilgili hale geldi. Birçok mal artık satılmıyor, tüketiciler tarafından ne istediği bilinerek alınıyor.

çalışanlarına, “Şirketinizin inovasyon sistemini anlatabilir misiniz?” diye sorun. Büyük olasılıkla soru soran bakışlarla karşılaşacaksınız. Resmi iyi okuyamayan bazı şirketler, “Acaba inovasyon bir moda mı, biraz beklesek geçer mi?” diye düşünüyor olabilir. Hayır, inovasyon bir moda değil. İnovasyon, şirketlerin sığınabileceği son liman ve giderek artan bir şiddetle de öyle olmaya devam edecek, çünkü bugünkü ve gelecekteki rekabeti karşılamanın yolu farklılaşmaktan, sürüden ayrılmaktan geçiyor. Farklılaşmanın tek yolu da inovasyon.

Ülke ölçeğinde bakınca, inovasyonun ekonomiyeye ve istihdama önemli katkıları olduğu çok açık. Dünya Ekonomik Forumu her yıl, “Küresel Rekabetçilik Araştırması” yapıyor. Forumun belirlediği 12 rekabetçilik faktöründen biri inovasyon. Ülkelere listesindeki inovatiflik sıralaması ile rekabetçilik sıralaması arasında bir paralellik var. Bir ülkede işçilik çok ucuz değilse, o ülke ancak inovasyon yoluyla rekabet edebilir. Bu rapor da bunu doğruluyor. En rekabetçi görünen ve işçiliğin çok pahalı olduğu İsviçre, aynı zamanda en inovatif ülke. İnovasyon,

yeni iş alanları yaratır. Yeni ürünler, yeni hizmetler, yeni iş modelleri, yeni pazarlama metotları yoluyla mevcut iş alanlarını geliştirir. Çok daha basit, ekonomik ürünleri yapılabilir kılarak eskiden bu ürünlere ulaşamayan bir insan grubu için ulaşılabilir hale getirir ve pazarı ciddi şekilde genişletir. Girişimciliği teşvik eder. Start-up şirketler, özellikle inovatif yapıdaysa, hızlı büyüme potansiyeline kavuşur. Eskiden ihtiyaç olduğunun bilincinde olmadığımız çözümleri önümüze koyarak, bunların üretilmesini ve sunulmasını sağlar. İnovasyon, çok önemli bir istihdam yaratıcıdır. Aynı zamanda, katma değeri artırdığı için zaman içerisinde istihdamın niteliğini de yukarı çeker.

NASIL BAŞLAMALI?

Şirketlerin inovasyon yönetimine nasıl ve nereden başlayabileceği çok sık sorulan bir soru. Öncelikle, şunu söylemek lazım, inovasyon el yordamıyla yapılacak bir iş değil. Bu nedenle doğru bir danışmanlık desteği almak faydalı olur. Bir ucundan tutarak başlayabilirsiniz, ancak bütün resmi bilmek ve baştan gözetmek koşuluyla. Buradaki temel başlıklar şöyle: Liderlik ve kültür, odaklanma, sistemsel altyapı, süreçler, araçlar, kaynaklar, yetkinlikler, ihtiyaç, ölçüm. İdeal durumda işe öncelikle şirket liderlik ekibinden başlamak daha iyi olur. Bu ekibin aynı anlayışta olması sonradan oluşabilecek patinajları önler. Hiçbir şirketin sınırsız kaynakları yoktur. İnovasyon çalışmalarını verimli ve etkin kılmak için odaklamak lazım. İkinci öncelik budur. Daha sonra diğer adımlara geçilmeli. Liderlik ekibindeki anlayış, stratejik odaklanma ve altyapı unsurları tamam olmadan şirket çalışanlarına açılan inovasyon inisiyatifleri hızlı başlayıp, aynı hızla sönümlenmeye uğrayabilir. Bazı şirketler maalesef, iyi tasarlanmamış “öneri” sistemleri oluşturup, çalışanlarına, “Ne fikriniz varsa söyleyin,” diyor. Bu olabilecek en yanlış yaklaşımlardan biri. Yine bazı şirketler çalışanlarına inovasyon projesi metodolojileri konusunda eğitimler verip veya danışmanlık aldırıp inovatif hale gelebileceklerini düşünüyor. Yalnızca bir proje metodolojisi öğrenmekle bir şirket inovatif olamaz. Bu şekilde danışmanın da desteğiyle ancak bir veya birkaç tane proje yapabilirsiniz. İnovasyon yönetimi, proje metodolojisi öğrenmekten ibaret değil. Bu işe yanlış başlamanın en büyük sakıncalarından biri de, daha sonra doğru başlama noktasına geldiğinizde çalışanlarda eski heyecanı bulamama riskidir.

Search

Business solutions
- money transfer
- net banking
- strategic planning
- statistics
- video conferencing
- e-mail, ftp
- database working

7

Entertainment
- films
- music
- games
- e-books
- chat

5

Internet
- e-mail
- news
- shopping
- travel
- sports
- social
- applications

7

Teknoloji bulutların ötesinde değil

Bulut Bilişim'le her
yerden, her cihazdan ve
her an dijital dünyanın
nimetlerine erişmek
mümkün hale geldi

Resul Buksur

Bilgisayar, internet ve akıllı telefonlar, son yirmi yıl içinde hem işimizin, hem de gündelik hayatımızın çok önemli parçaları haline geldi. Bilgisayarlar giderek küçülüyor; internetin, havadaki hızı karadakiyle bile yarışıyor. Kullanımı kolaylaşıp ucuzlayan teknolojiler sayesinde, artık birbirine bağlı makinelerden çok, birbirine bağlı insanlar haline geldik. Bilgisayarlar ucuzlayıp, sistem odalarından çıkıp masalarımızın üstüne, dizüstü bilgisayarlar ve cebimizdeki telefonlara kadar uzandı. Milyarlarca insan, her an bilgisayar ağlarında işlem yapar oldu. Gelişmiş teknolojik ürünlerle kullanıcılar, fotoğraf, video çekiyor, bunları

yüklüyor, paylaşıyor, mesajlaşıyor, elektronik alışveriş yapıyor. Şirketler bilgi teknolojilerinin nimetlerinden, uzun süredir bünyelerindeki “sistem odaları” denilen raflarca dizilmiş sunucu tarlaları sayesinde faydalanıyorlar. Profesyoneller, ellerindeki akıllı cihazlardan dünyaya her an bağlı çalışıyor. Sosyal medyalar, şirketlerin iş yapış tarzlarını derinden etkiliyor. Sürekli ağa bağlı olmak artık iş yaşamımızın önemli bir parçası haline geliyor. Teknoloji hayatın içine bu kadar yayılınca bu sistemleri yönetmek bir yana, oluşan verileri kaydetmek ve yönetmek başlı başına bir uzmanlık oluşturdu. Bu teknolojilerin toplamına genel olarak Bulut Bilişim deniyor.

“Bulut Bilişim”, son kullanıcılara ve işletmelere farklı yenilikler getiren bir web servisleri bütünü. İlk ortaya çıkışı da, milyarlarca insanın her gün kullandığı sistemleri yönetmek zorunda kalan Yahoo, Google ve Amazon gibi son kullanıcılara web servisleri veren internet şirketlerinde oldu.

Bu şirketler, sistemlerini her an ayakta tutmak, milyarlarca kullanıcının verilerini işlemek için milyonlarca adet sunucuyu ayakta tutmak gibi zor bir işin altında ezilmeye başladılar. Google’ın iki milyona yakın sunucuya sahip olduğu sanılıyor. Kuşkusuz bu, dünyanın çoklu lokasyonda olsa da tek makine gibi çalışabilen en büyük şirket sistemi. Yine Facebook, Amazon, Yahoo gibi şirketler de aynı sorunla karşı karşıya.

Sonunda herkes bu devasa yapıları yönetecek teknolojileri yavaş geliştirmeye başladı. Küresel çapta artan internet hızı, büyük miktardaki veriyi ülkeden ülkeye ışık hızında taşıyabiliyor. İşte ‘Bulut Bilişim’in temelleri bu devasa veri merkezlerinde atıldı. Bu sayede son kullanıcılar, başta e-posta, fotoğraf, video, sosyal medya, mesajlaşma, dosya saklama, müzik, aplikasyon, ofis yazılımları gibi birçok servisi uzaktan büyük veri merkezleri üzerindeki hesapları üzerinden kullanabilir hale geldi. Web sayfalarını göstermek için tasarlanan basit tarayıcılar artık tıpkı bilgisayara bir yazılım yüklemek gibi çalıştırılabilen web aplikasyonları şeklinde kullanılabilir. Apple iCloud, Microsoft Live Office, Google Docs gibi bulut servisler son kullanıcılara istedikleri her yerden ve her cihazdan elektronik hizmetlere ve aplikasyonlara erişme imkânı sağlayarak hayatı büyük oranda kolaylaştırıyor.

İŞ DÜNYASI NE YAPSIN?

“Bulut Bilişim”, teknoloji şirketlerinin milyarlarca insana, milyonlarca farklı cihazdan ve noktadan, aynı kalitede servis verebilmesinin yolunu açtı. Ya bir otomotiv üreticisi, bir banka, bir endüstri şirketi ne yapsın? Bilgi işlem odasını büyütme ve daha içinden çıkılmaz sistemler... Hem müşterilerinin her ana yayılmış teknoloji kullanımı, hem üretimden pazarlamaya rekabet avantajı sağlayacak teknik imkanlar, şirketleri büyük veri merkezleri yatırımlarına yönlendirdi. En kritik girdilerden biri bilgi işlem oldu. Çözüm bulutların ötesinden geldi... Bulut Bilişimi 40 yıla uzanan kurumsal bilgi işlem dünyasında bir paradigma değişimi olarak görenler ile yeni bir teknoloji pazarlama konsepti olarak görenler de var. Aslında temel felsefesi, şirketlerin her türlü bilgi

işlem ihtiyacını tıpkı elektrik, su gibi uzaktan bir veri merkezi üzerinden sağlayabilmesine dayanıyor.

Donanım ve yazılım teknolojilerindeki radikal ilerleme ve genişbant internet erişimin bu kadar yaygınlaşması, aslında geçmiş uzun yıllara dayanan Bulut Bilişim’i gerçeğe dönüştürebilir.

KULLANDIĞIN KADAR BİLGİ İŞLEM

Bir süredir veri merkezleri, donanım ve yazılım özelliklerinden bağımsız olarak tüm sistemi birleştirebilen sanallaştırma yazılımlarıyla çok daha az maliyetle kurulabiliyor. On binlerce makine, tek bir işlem için bile aynı anda harekete geçirilebiliyor. Tüm kapasite mandalina dilimleri gibi bölünerek birçok ayrı şirketin kullanımına açılabilir. Çalışanlar web sayfaları üzerinden en gelişmiş iş uygulamalarını istedikleri ortamdan erişip kullanabiliyor.

Şirketinizde şöyle bir bilgi işlem odası varsa, yani raflara dizilmiş onlarca sunucu bilgisayar, her birinde başka bir işlev için başka sistemler, internet erişimi için kablolar, çalışanların kullandığı bilgisayarların yönetimi... Bulut Bilişim’e geçtiğinizde, ‘puf’, bunların hepsi ortadan kayboluyor. Bugün uzman bir veri merkezinden istediğiniz kadar kapasite ve bilgi işlem gücüne, hem de kullandığınız kadar ödeyerek sahip olabiliyorsunuz.

Veri merkezi hizmeti sunan bir şirketten istediğiniz miktarda bilgi işlem gücü satın alabiliyorsunuz. Şu anda en büyük sunucu kapasite gücü satan şirket, Amazon. Evet, kitap satıcısı olarak bildiğimiz Amazon. “EC2” adını verdiği bulut veri merkezinde her gün on binlerce sanal sunucu çalıştırıyor.

VERİ MERKEZİNDEN BULUTA

Veri merkezleri yeni bir şey değil tabii. Hem şirketlerin içinde hem bulundurma hizmetiyle veri merkezi şirketlerinin özel alanlarında uzakta olabiliyorlardı. Şimdi sanallaştırma denilen teknoloji ve yeni donanımlar sayesinde veri merkezleri artık

şirketlerin bilgi işlem odalarının yerine geçebilecek tüm hizmetleri verebilir güce kavuştu. Bu yeni bilgi işlem felsefesinin iş dünyasına kısa ve uzun vadede önemli etkileri olacağı kabul ediliyor. ‘Bulut Bilişim’ söylemine en uzak şirketler bile bulut servislerini duyurdu. Sunucu, işletim sistemi ve ofis yazılımlarının lideri Microsoft birkaç yıldan beri tüm silahlarını kuşanmış olarak buluta yöneldi. “Office 365” adı verilen bulut yazılım ailesiyle birçok çalışanın bildiği ofis programları, e-posta ve sunucu yazılımları bulut üzerinde uzaktan çalışabiliyor.

ÖZEL BULUT, GENEL BULUT

“Bulut Bilişim”, iş dünyası açısından iki stratejik yaklaşımla üç farklı servis türü olarak ortaya çıkmış görünüyor. Şirketler, öncelikle genel bulut (public cloud) adıyla tıpkı bir Google Doc gibi hiçbir sunucu yatırımı yapmadan yazılımları ve verileri aylık belli bir bedelle tıpkı elektrik, su gibi istedikleri kadar kullanabiliyor. Müşteri ilişkileri yönetimiyle ilgilenenlerin yakından bildiği Salesforce.com yine önemli bir genel bulut uygulama örneği. Amazon’un “EC2” servisi işlemci gücünü kiralayarak kullanmanızı sağlıyor. Genel bulut sistemi basitçe bir veri merkezinin, birçok şirketin kullandığı kadar ödediği ve kaynakların paylaşıldığı bir mantığa dayanıyor. Genel bulut, özellikle KOBİ ve küçük girişimcilere mali ve bilgi işlem yönetim avantajları sağlıyor. Tarihte ilk defa küçük şirketler bile hiçbir altyapı yatırımı yapmadan isterlerse, dev şirketlerin bilgi işlem güçlerine erişebilir. İkinci olarak, bir şirket isterse kendi içindeki tüm sistemini tek bir merkezden bulut olarak verebilecek bir yatırıma da gidebilir. Çok sayıda lokasyonda faaliyet gösteren kritik sektörler için özel bulut sistemleri, şirketlerin içindeki veri merkezlerinin bir bulut servisi haline getirilmesi, yani, “Kritik bilgilerim olan bilgi işlemi dışarıya taşıyamam” diyenler için özel bulut teknikleri çok ciddi tasarruf ve bilgi işlem çevikliği

vadediyor. Özel bulut kuran büyük şirketlerin birçoğunun genel bulut servislerini de kullandığı hibrit yaklaşımları da görmeye başlıyoruz.

Bulut Bilişim sayesinde alabileceğiniz servisler üç temel bileşenden oluşuyor. Bunu bir bilgisayarda yaptığınız işlemlerle karşılaştırarak rahatlıkla tanımlamak mümkün. Birincisi, çalışanlarınızın kullanmak istediği her türlü yazılımı bulut üzerinde uzaktan kullanmaya “SaaS” (Software as a Service-SaaS) deniliyor. Eskiden bilgisayarınıza yükleyerek, kurarak kullandığınız herhangi bir yazılımı, internette bir web adresine girerek herhangi bir kurma işlemi yapmadan kullanabilmenizi sağlıyor. Bunları Facebook üzerinde oynadığınız oyunlara, Google Doc hizmetine veya Microsoft’un Live Office servislerine benzetebilirsiniz.

İkinci bulut yeteneği ise, uzaktaki bir veri merkezindeki bilgisayarların veri işleme ve analiz gücünü ihtiyacınız olduğu kadar kullanmanızı sağlayan IaaS (Infrastructure as a Service) denilen tür. Örneğin, milyonlarca müşterisi olan bir şirketin müşterilerinin yıllık verilerini analiz etmek için kendi bilgi işlem odasındaki donanımlarını belki de haftalarca tüm güçle çalıştırması gerekebilir ama yüz binlerce sunuculuk bir veri merkezini saat başı on kuruş gibi fiyatlara kullanabiliyorsunuz. Amazon “EC2” servisi buna iyi bir örnek. Bulut bilişimle dünyanın herhangi bir yerinde, herhangi bir bulut veri merkezinde istediğiniz sistemi anında ayağa kaldırabilirsiniz. Bu servisin en önemli avantajı şirketleri ani ve dönemsel bilgi işlem gücü ihtiyaçları için atıl kapasite tutmaktan kurtarması oldu. Kesintisiz internet bağlantısının bulut bilişimdeki kritik rolü telekomünikasyon şirketlerinin veri merkezi kurup bulut bilişim hizmeti vermeye başlamalarında önemli bir etki yarattı ve bu alana yatırım yapmalarını sağladı. Eğer, internete erişemiyorsanız, buluta da erişemezsiniz ve taş devrine geri dönebilirsiniz.

Üçüncü bulut bilişim türü ise, “PaaS” (Platform as a Service) denilen uzaktaki veri merkezleri üzerinde özel yazılımların üretilip çalıştırılmasını sağlayan servislerden oluşuyor. Bu da basitçe yazılımcıların veya şirketlerin bilgi işlem merkezleri kurmadan kendi özel yazılımlarını geliştirip çalıştırabilecekleri, hatta bunu aylık ücretle başkalarına kullanılabilecekleri özel bir platform yaratması demek. Bu özellikle niş alanlarda yazılım geliştiren yazılımcılar için hem sıfır yatırım hem de bir anda tüm dünyaya satış anlamına geliyor.

Hangi tür veya yaklaşımda olursa olsun Bulut Bilişim, son kullanıcılardan küçük girişimcilere veya dev uluslararası şirketlere kadar herkese eşit ve ölçeklenebilir bilgi işlem gücü vadediyor.

* Fotoğraf, Nisan 2013'te mezun grupları arasında elektronik olarak paylaşılmıştır. Pelin Yılmaz Özensele teşekkürler.

Bağlarbaşı'nda bir tramvay garajı

Birinci Dünya Savaşı henüz başlamamış. Evkaf Nazırı Hayri Bey, Üsküdar, Çamlıca ve Alemdar tramvay imtiyaz haklarını almasıyla Bağlarbaşı Kuvvet Merkezi'nin inşaatına başlanmıştır. Fotoğrafta solda arkada görünen binalarsa Üsküdar Amerikan Koleji'nin o günkü kampüsü. Bağlarbaşı Kuvvet Merkezi uzun yıl-

lar tamamlanamadan kalmış, sonunda 1928'te Cumhuriyet'in ilanından sonra bitirilmiş. Bina, o zamanki Meclis Başkanı Kâzım Özalp, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya ve Şehremini Muhiddin Beylerin katılımıyla Üsküdar tramvaylarının hizmete girdiği 7 Haziran 1928 günü törenle açılmış. Tarihi bina bugün restore edildi ve kültür merkezi olarak kullanılıyor.

REDHOUSE

IDIOM FLASH CARDS 1

İngilizce deyimleri öğrenmek artık çok kolay!

facebook.com/redhousekidz
pinterest.com/RedhouseKitap
twitter.com/redhousekidz

Redhouse Idiom Flash Cards 1 ürününü ve diğer ürünlerimizi
İnternet sitemizden %15 indirimle satın alabilirsiniz.

www.redhouse.com.tr

50 FLASH CARDS

Resimleyen:
Selman Hoşgör